AZTAG
JOURNAL QUOTIDIEN ARMÉN.
B. P. 587
BEYROUTH, Liban

Directeur - Propriétaire
HAIG BALIAN

ԳՆԱԾՈՒԹԻՒՆ

Սիրիոյ տար. 550, վեցամսեայ 300 ս. Դ.
Ուրիշ. տրխ. 7, վեցամսեայ 4 տոլար

ԱԶԳԱԿ

ՕՐԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ

ازتـــاك

جريدة سياسية ادبية اقتصادية عمة

ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 7 ԱՊՐԻԼ 1932

ԳԵՐԸ ՀԸ ՀԱՍՏ 2.50 Ս.Դ.

Ձ. ՏԱՐԻ | Ամեն առաքում պէտք է ըլլայ թերթիս տնօրէնին հասցէին | Տնօրէն — խմբագիր՝ ՀԱՅԿ ՊԱԼԵԱՆ | Չհրատարակուած ձեռագիրները չեն վերադարձուիր | Թիւ 26 (603)

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

Տանուպեան պետութիւններու վերակազմութիւն.— Ջէնըվկեցութեան Համաժողովը.— Ընդհանուր Եւրոպական Տնտեսական վերակազմութիւնը

Ներկայիս Եւրոպական պետութիւնները՝ մասնաւորապէս՝ և միջազգային դիւանագիտութիւնը՝ ընդհանրապէս՝ զբաղեցնող հարցերն են վերոգրեալ երեք խնդիրները, բացի Չին և Ճաբոնական կնճիռէն, որ կը շարունակուի դեռևս հեռաւոր Արևելքի մէջ, և որուն պէտք է անդրադառնանք մի այլ առիթով։

Տանուպեան պետութիւններու տնտեսական ներքին համաձայնութեան և վերակազմութեան հարցը անցեալ շաբթուայ մէջ քննուեցաւ չորս մեծ պետութիւններու ներկայացուցիչներու կողմէ, Լոնտոնի մէջ։ Անգլիոյ, Ֆրանսայի, Իտալիոյ և Գերմանիոյ նախարարապետները կամ արտաքին գործոց նախարարները Պ. Մաքտոնալտի մասնաւոր հրաւէրով հաւաքուեցան Լոնտոն։

Այս հաւաքոյթը կ'ենթադրուի նպատակ ունենալ քննելու և նախապատրաստելու որոշ հարցեր որոնք Ապրիլ 11ին, պէտք է քննութեան ենթարկուին Ժընէվի Ջէնըվկեցութեան ժողովին մէջ։

Եթէ ուշադրութեամբ դիտենք վերոգրեալ երեք հարցերը, պիտի տեսնենք, որ իրականին մէջ անոնք մանրամասնութիւններն են ալ կարևոր հարցի՝ Եւրոպական պետութիւններու ընդհանուր համագործակցութեամբ վերակազմել համաշխարհային խայտնուած տնտեսական և ելեւմտական պայմանները։

Այս գլխաւոր վկէտ նպատակին, որուն կը ձգտէր հանգուցեալ Պրիանի քաղաքականութիւնը, ամբողջովին և աւելի իրական և կործանական գետնի վրայ որդեգրուած է Պ. Թարտիոյի կողմէն, որ ոչ միայն Ֆրանսայի այլ և միջազգային հորիզոնին վրայ կը սկսի ծագող արևը դառնալ։

Ինչո՞ւ Պ. Թարտիէօ առաջ կը քշէ Տանուպեան հարցը։ Պատճառը շատ պարզ է։ Այդ հարցի լուծումը, նախ էական կը դառնայ բուն իսկ Տանուպեան պետութիւններու ներկայ ելեմտական և ընտեսական դրութեան պատճառով։ Բոլորն ալ՝ առանց բացառութեան պիւտճէական ահագին բացեր ունին և անկարող են վճարել իրենց արտաքին պարտքերը կամ յանձնառութիւնները։ Բոլոր արտադրող պետութիւնները չահագրգռուած են, որ առեւտուրը և ընդհանուր տնտեսական վիճակը կանգ չ'առնէ։ Դրամատէրերը չահագրգռուած են, որ իրենց դրամագլուխները գործածեն զանազան երկիրներու մէջ։ Որպէսզի հնարաւոր ըլլայ պահպանել այդ Տանուպեան պետութիւններու դիրքը, պէտք է որ անոնք վերակազմուին, և միանալով ներկայացնեն ամբողջութիւն մը, որ ոչ միայն աւելի վստահութիւն պիտի ներշնչէ, այլ միևնոյն ատեն պիտի արգիլէ այն մանր՝ բայց անվերջանալի հակամարտութիւնները, որոնք շատ անգամ կը խանգարեն նոյն իսկ մեծ պետութիւններու ներքին հասկացողութիւնները։

Տանուպեան պետութիւններ ըսելով պէտք չէ միայն հասկնալ, մինչև հիմա ծանօթ պետութիւնները, այլ անոնց մէջ կը միացուին նաև Զեխօ-Սլովաքիա և Լեհաստան։ Որով այս երկուքը և Աւստրիա, Հունգարիա, Տուկօ-Սլավիա և Ռումանիա և հաւանօրէն Պուլկարստան պիտի կազմեն մաքսային ամբողջութիւն մը, տնտեսական միութիւն մը։

Այս կերպով երբ մեծ պետութիւնները, այսինքն Անգլիա, Ֆրանսա, Իտալիա և Գերմանիա մէկտեղ նստին խորհրդակցութեան սեղանին առջև, պիտի ունենան իրենցմէ դուրս մէկ նոր միութիւն, Տանուպեան միութիւնը, փոխանակ ունենալու հատուածուած հին ու նոր փոքր պետութիւններ և մասնակի շահեր, իրար հաշտեցնելու կամ իրենց՝ մեծերուն՝ շահերուն համաձայնեցնելու համար։

Բացի այս գործնական և շատ խելացի մտահոգութենէն կայ եւ ուրիշ մտահոգութիւն մը։ Դեռ հեռաւոր արձագանգը կը լսենք այն փորձին որ ակէ տարի մը առաջ Գերմանիա ըրաւ, միանալու Աւստրիոյ հետ և կազմելու մաքսային միացեալ գրութիւն մը այս վերջնոյն հետ։ Այդքայլը ի հարկէ նախաքայլն էր ըլլալու շատ մօտ ապագային, քաղաքականօրէն ևս միացնելու այդ երկու Գերման պետութիւնները։ Մենք գիտենք թէ ինչ զօրաւոր ընդդիմութիւն առաջ բերաւ այս խնդիրը Ազգերու Դաշնակցութեան մէջ, ինչպէս նաև բոլոր մեծ պետութիւններու արտաքին քաղաքականութեան մէջ։ Բացայայտ էր, որ Գերմանիա կ'ուզէր նորէն վերսկսիլ իր Drang Nach Oesten քաղաքականութիւնը, և Աւստրիոյ միջոցով ճամբայ բանալ դէպի Պալքանները և բռնել իր հին ուղին դէպի Արևելք, մերձ եւ միջին։

Պ. Թարտիէօ իր առաջարկով կը փակէ մի անգամ ընդ միշտ ասրբևելքի դուռը, Պալքաններու և Տանուպի վրայով, և վերջ կը դնէ այն բոլոր վտանգներուն, որ կրնային առաջ գալ այդ քաղաքականութենէ։ Բացի այդ, այդ տեսակ միութեան մը կազմութիւնը կը կանգնէ և թէ տնտեսական և զինուորական պաշտպանութեան համար։

Ահա թէ ինչո՛ւ, Տանուպեան հարցը կապուած է շատ սերտ կերպով Եւրոպայի վերակազմութեան և ջենըվկեցութեան հարցին հետ։

Այժմ քննենք ջենըվկեցութեան խնդիրը, որ այնքան շատ կ'ըզբաղեցնէ միջազգային դիւանագիտութիւնը։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ԴԱՆՈՒԲԵԱՆ ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Վերջացող տասր տարուայ ընթացքին ամբողջ աշխարհր չատ անդամ ապրեցաւ նոր պատերազմի մր ղոչաւանջը. և միշտ ալ կարելի եղաւ անկէ խուսափիլ երկու հիմնական պատճառներով։ Առաջին. որ բոլոր ժողովուրդները սարսափով միայն կը յիշեն ըսկզ. պատերազմը, որմէ ոչ մէկը իր սպասած արդիւնքին չհասաւ, և որ մինչև այժմ կը քաղէ անոր դառն պտուղները։ Երկրորդ, ուժերու նոր դասաւորումով համաշխարհային ուժի և հեղինակութեան կեդրոնը փոխադրուած է Փարիզ Ֆրանսայի մայրաքաղաքը, ուր կէս դարէ ի վեր խաղաղութեան գործը կը դրբնուի, մերթ սպառազինութով, և մերթ հաշկացողութեան գալով, խաղաղութեան անկեղծ կողմնակից ու կայուն պետութիւններու հետ։

Այսպիսի մէկ նոր ու անկասկած վճռական ձեռնարկ է ներկայի քաղաքական մթնոլորտր զբաղցնող դաշնագրային դաշնակցութիւնը, որուն չորրորդ տարուան բանակցութիւններր ամբողջ չհարկի ուշադրութիւնր իր վրայ կեդրոնացուցած է։

Այս խնդրի քննութեան համար անհրաժեշտ է նախ քննել, այդ ձեռնարկին առանձք կազմող և գոյն տուող ժողովուրդի և պետութեան Ֆրանսայի նպատակները, որոշելու համար թէ ինչ պայմաններ կր թելադրեն Ֆրանսայի խաղաղութեան, և թէ այդ պայմանները կրնան երաշխիք բլլալ անոր անկղծութեան։

Ոչ ոքին համար գաղտնիք է թէ ընդհանուր պատերազմի ամենաահաւոր բեռր ինկաւ Ֆրանսայի վրայ, նկատի ունենալով որ Գերմանի յարձակող բանակի գլխաւոր թիրախը Ֆրանսան էր և անոր ուժի խորտակումը։

Այս դեռ բաւական չէ, անհուն զոհաբերութիւններէ չահուած յաղթանակէն յետոյ ալ, Ֆրանսան տարիներ շարունակ ապրեցաւ պատերազմական վիճակ մր և իրական պատերազմներ մրղեց, Կիլիկիոյ, Սուրիոյ, և Մարոքի մէջ, որոնք անախորժ նուէրներն էին իր բարեկամներուն, Նպատակ ունենալով յաղթական Ֆրանսան զրկել, թէ դիրքէն և թէ ազդեցութենէն. 14 տարի է չարունակ Ֆրանսականէ ղողուրդր եւ իր ղեկավարները կուրծք տուին այդ դժուարութիւններուն և ստեղծեցին այժմ կացութիւն մր, ուր երկիրը հասած է նիւթական, զինուորական և բարոյական համաշխարհային բացառիկ դիրքի մր, համեմատելէ յետոյ և թշնամիները և մեծ բարեկամները։ Ստեղծուած ներկայ ուժին և հեղինակութեան հետ Ֆրանսական ժողովուրդը և պետութիւնը ունին աւելի հզօր կռուան մր, այն է փորձառութիւնը և զինք չրկապող մեծ ու փոքր պետութիւններու իրական պատկերը իրենց հաւակնութիւններով։

Թղթով այն արդէն քանդրացած գաղափարը, որ Ֆրանսան ճանչցուած է փոքր ազգերու պաշտպան ղողուրդ մը և պետութիւն մը (որ անկասկած ուժեղ հիմք ունի և փաստացի գոյութիւն) առնենք վերջին տարիներու կացութիւնը։ուր Ֆրանսան իր ուժի գագաթնակէտին վրայէ և ամենայանդգնաւհաւակնութիւնները ի կատար հանելու ի վիճակի, նուիրուած է, և անկասկած անկեղծ կերպով, խաղաղութեան ամրացման ու վերջնական ձև տալուն։ Շրջան մը, երբ իրեն մրցակից մեծերը ծանր երկունքներ կանցնեն և ի վիճակի չեն հաւասար քալելու։ Գերմանիան տնտեսական ու քաղաքական տագնապներու մէջ. Անգլիան ցնցուած տնտեսապէս թէ քաղաքականապէս։ Խաղաղութեան պահանջը կուգայ, ոչ միայն ֆրանսական խառնուածքէն ու գաղերու գաստիարակութենէն, որպէս համամարդկային գաղափարներու հայրենիք և առաջապահ, այլ և անոր համար, որ աշխարհագրական դիրքով Ֆրանսա բաւարար պայմաններ ունի, և դէպի դուրս յարձակման ոչ մէկ պահանջ։

Այս հիմունքներով առաջնորդուած Ֆրանսան է որ այժմ թոն կուտայ համաշխարհային խնդիրներուն, ընդ որս և անոնցմէ գլխաւորին խաղաղութեան հարցին։ Եւ եթէ երբեմն պատերազմի ղոչաւանջը կը սաւառնի, այդ ոչ այլ ինչ է, եթէ ոչ այն, որ խաղաղութեան կողմնակից ազգերն ու պետութիւնները այ անոր տեւական կամ վերջնական ձև առնելուն համար ի հարկին պիտի դիմեն անոր, յարդկութիւնը ազատելու համար այդ ջլայնացած ու անկայուն դրութենէն։

Այժմ դիտենք ֆրանսական ճիգերր, խաղաղութեան հարցին չորրդ։ Ընդհ. պատերազմէն անմիջապէս յետոյ, և դեռ զինադադարի առաջարկի օրն իսկ, Ֆրանսան ժտահոգուած էր իր գալիք օրերու պաշտպանութեան խնդրով։ Նկատի ունենալով որ ընդհ. պատերազմր վերջացաւ Ֆրանսական տեսակէտին ոչ ցանկութիւններուն հակառակ։ Պատերազմէն յետոյ նոր պատերազմ մր սկսաւ։ այս անգամ երկու ճակատներով, որոնցմէ մին անձնատուութեան փորձէն գինադադարով բանակցող թշնամիներն էին. իսկ միւսը Ֆրանսան և իր դաշնակիցները իրարու դէմ, որոնցմէ ամէն մէկը առանձին հաշիւ ունէր տեսակցելիք։ Այդ հաշիւներու և հաշտութեան ծանրակշռութիւնքն էին Թուրքիոյ վրայ տարածած յաղթանակի և անփառունակ նահանջներու պատճառր, Գոնիայէն սկսած, Կիլիկիայով ու Պօլիսով վերջացած։

Պատերազմի վերջաւորութենէն եւ վերսայլի դաշնագրէն յետոյ մինչև Սէվրի դաշնագիրը արդէն փոխուած էր ...ղթականներու և մասնաւորաբար Ֆրանսայի դրութիւնը։ Այդ չրջանին ոչ միայն պատերազմը, նոր ճակատներով կը չարունակուէր Ֆրանսայի դէմ բռնուած լուծութեամբը իր դաշնակիցներուն, այլ և Ֆրանսան կորնցուցած էր պատերազմէն առաջ իր ստեղծած պաշտպանողական մեծագոյն պատուարը, Ռուսաստանը։ Եւ զայն ունէր այժմ թշնամի, Լեհաստանի անկախ պետութեան կազմութիւնով։ Պետութիւն մր, որուն գոյութիւնը և ստացած ձևը, իր առաջին օրէն դէմ հանդիման ունէր երկու վիթխարի թշնամիներ, Գերմանիան ու Ռուսաստանը։ Անոնք գիտակից այդ ժողովուրդի ուժին, թուին, և կատարելիք քաղաքական դերին ամէն բան չկրնային հարուածելու։ Իր Աչխարհագրական դիրքով փոքր ժողովուրդներու և պետութիւններու ճակատագրին ենթակայ Լեհաստանի կատարելիք դերին և արժէքին խորապէս գիտակ էր նաև Ֆրանսան, որ Լեհ անկախ պետութեան ստեղծումը և ի գին ամէն զոհողութեան, պահպանութիւնը նկատեց նոր քաղաքական չրջանի մը առանցքը։

Լեհաստանը ռազմադաշտ ունենալով սկսաւ նոր հակայարատ մր,Ֆրանսայի և Ռուս. Գերմանական միացեալ ճակատի դէմ, որուն մէջ ի պատիւ Ֆրանսային, նա դուրս եկաւ յաղթական իր մէկ մեծ զաւկի զօրավար Վէյկանի չնորհիւ անկասկած կոթնելով իր անկախութեան արժանի Լեհ ժողովուրդի գիտակցութեան և ռազմական ոգիին։ Ֆրանսական հրամանատարութեան առկ Լեհ բանակը յաղթեց ու հիմնաւորեց իր գոյութիւնը. հիմնաւորելով նաև Ֆրանքօ—Լեհ անխորտակելի ճակատ մր և զինակցութիւն մր։ և այս բոլորին հետ նաև խաղաղութեան ուժեղ և հիմնաւոր կռուան մր. քայքայուած ու անակնկալներով լղի ալեւելեան ճակատի վրայ, ճակատ մր, որ խաղաղութեան դէմ դաւող ասրրերու եւ պետութիւններու համար վերջն վար, սկսած Գալիթիկ ծովէն մինչեւ Պալքաններու ծայրը. էնթրիկներու և քաղաքական դաւերու բոյն մր եղած էր, և օրին մէկը պատճառ դարձած նաև ընդհ. պատերազմին։ Բայց չարունակենք մեր ճամբան նայելու համար դաշուքի ցուցարկուները։

ՂԱՋԱՐ ՁԱՐԸԳ

. Մ. Ը. Մ.ի մարզիկները Ֆութպոլ խաղցած միջոցին

Ֆօրօ ԿՈՒԼՊԻՆ եւ ընկ.
ղողովուրդր ինչպէ՞ս հեռաֆրութեամբ կը դիտէ խաղր

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՆՊԱՍՏԱՄԱՏՈՅՑԻ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆԸ

Ը. Խ.— Մեր ափխազական Պ. Սդիսեանի սոյն ուսումնասիրութիւնը կր հրատարակենք վիճաբանական կարգով։

Բոլորին ծանօթ է Near East Reliefր. չատեր օգտուած են անկէ ուղղակի կամ անուղղակի, ոմանք օգնած են անոր, չատերս ալ ո՛չ մէկ կերպով անոր հետ ուղղակի չփման մէջ գտնուած ենք. բայց մեզ և միւս բոլորին համար հաւասարապէս հետաքրքրական է ծանօթանալ բարեգործութեան այս հսկայ չարժումին ծնունդի, ծաւալումի և գործունէութեան պատմութեան։ Ան ազգերու պատմութեան ամենէն տագնապալից չրջանին մէջ մարդասիրական, և ուստի անուղղակի կերպով ընկերային ու կրթական այնպիսի գործ մր փորձեց ուրուն ազդեցութիւնը կը տեսնուի մասնաւոր Մերձաւոր Արևելքի արդի սերունդին վրայ և ապահովաբար պիտի երևի յաջորդներու մէջ ևս։

Մասնաւորապէս 15 տարիներու ընթացքին ան 118.000.000 տոլար ծախսած է, որուն չորս հինգերորդը ձեռքէ հաւաքուած ողջ դրամ, և մէկ հինգերորդը ապրանք. ուղղակի խնամած ու պաշտպանած է 130.000 կեանքեր, մեծ մասով մանուկներ. իր գործունէութիւնները տարածուած են 11 տարբեր երկիրներու վրայ, 3 ցամաքամասերու մէջ. ուղղակի և անուղղակի կերպով անկէ ազդուած են 1.500.000 անհատներ։ 2500 Ամերիկացի գործիչներ մասնակցած են աչխատանքներու. անոնցմէ 30 հոգի մեռած են Մ. Արևելքի մէջ, գործի դաշտին վրայ։ Կալվին Գուլիճ ակնարկելով այս գործին կ'ըսէ.

«Ոչ մէկ գործունէութիւն, որ Ամերիկացիներու կողմէ կամ յանուն Ամերիկայի ձեռնարկուած բլլար, կրցած է ասկէ աւելի կատարել արթնցնելու համար անկեղծ չարգանք, և նոյն իսկ սէր հանդէպ Ամերիկայի։ Ժողովուրդներ անոնց ծառայութեան մէջ տեսած են ապացուցումը բոլոր մարդոց հանդէպ եղբայրասիրութեան ու հաճութեան գործնական գիտակցութեան։ Ոչ միայն կեանքեր փրկած են, այլ տնտեսական, ընկերային, մտաւորական ու բարոյական ուժեր չառաջ բերուած են։ կովիթիւրքիոյ փոքրամասնութեանց խնդիրներուն ծանօթ եղողներ մտահոգութեամբ կը դառնան դիտել թէ ինչ որ չեն գլսցած իրենց գործէն օժանդակութիւնը։ Նախագահ Ուիլսըն գործակցեցաւ իր ամենէն կարելի չափովը» կ'ըսէ Պարթըն։ «Հիւպատոսարանները ընդարձակ պատասխանատուութիւններ վերցուցած են։ Տեսականօրէն օգնած են պետական բաժինը, բանակը և ծովային հրամանատարութիւնը։ Հարտինկ հատկապէս հետաքրքրութիւն ցուցուցած է միչտ։ Հաւսրը, որ անգամ եղած էր Եւրոպական Նպաստամատոյցի կոմիտէին, գործակցած է մանաւանդ կովկասեան բաժնին մէջ։ Փոնկրէսը միչտ օգնող դիրք մր բռնած է։ Գործակցած է նաև Կարմիր Խաչը։

Նպաստամատոյցը ամենէն չատ պատսխանած է մանուկներու փրկութեան կոչին։ Այս ըմբռնումով է որ կոմիտէն չանձն առեր է 1923էն վերջն ալ, երբ գադրած էր այլևս պատերազմը, չարունակել գործը։ «Մանկութեան կոչն էր որ նուիրատու բարեկամներու սիրտը գրաւեց ու պահեց զանոնք մինչև որ գործը լրումի հասաւ.» կ'ըսէ Ճէյմս Պարթըն, և կը յարէ թէ Ամերիկեան Նպաստամատոյցի գործը «պատմութիւնն է իէյլներու զորոնք Ամերիկան անչահախնդրական ծառայութեան թարգմանեց։ Այս երկիրները հարուստ իրենց պատմութիւնով, կրօնքով, աւանդութիւններով, մեր հաւակրութիւնը արթնցուցին իրենց նեղութեան մէջ, ու մեր երկրին տաք սիրտը առաջնեռնութեամբ պատասխանեց»։

Այս պատմութիւնը տարիներ վերջը կազմակերպութեան նախագահը James L. Barton գրի առած իր ժամանակնութիւններով, 450ի մօտ էջեր բաղկացած գրքի մր մէջ, յառաջաբանով մր կալվին Գուլիճի կողմէ։ (*) Գիրքը անցեալ ամառ կարդացած և անկէ տեղեկագրական մասեր նօթագրած եմ, որոնք ներկայ ձևի մէջ ասլով կը կազմեմ ամփոփ գաղափար մը կազմելու գործած ըլլալ գործի մասին։

Շատ հաճեսա սկզբնաւորութիւն մը ունեցած է այս հսկայ գործը։ Երբ Թուրքիա պատերազմի կը մտնէ, բոլոր մերձ. Արևելքով հետաքրքրուողներ եւ Թուրքիոյ փոքրամասնութեանց խնդիրներուն ծանօթ եղողներ մտահոգութեամբ կը դառնան դիտել թէ ինչ

(*) *Story of Near East Relief, 1915–1930, An Interpretation By James L. Barton. (The Mac Millan Co. N. Y. 1930, Dolar 2.50):*

էպքեր տեղի կ'ունենան Սուլթաններու երկրին մէջ։ Մանաւանդ Ամերիկացիները չահագրգռող խնդիր մը եւս կը գտնուի. անոնք հոն ունէին 500ի չափ Ամերիկեան քաղաքացիներ որոնք 20 Ամերիկեան հաստատութիւններ կը վարէին և միլիոններով հալուող դրամ մազուխս կը պահէին։ Ի՞նչ ճակատագիր վիճակուած էր Ամերիկեան չահերուն։

1915 Սեպտեմբերի 12ին Գալիփէն Հանրի Մօրկընթաու կը հեռագրէ ադիտալի գումը «...փճացումի գործը...» եւ անմիջական նպատակ գումարներ կը խնդրէ։ Լուրը ճչչմս Գարթրնի կը փոխանցուի, որ այն ատեն Միսիոնարական Գործի Արտաքսհմանի քարտուղարն էր։ Փութով վերջինս խնդիրը կը հաղորդէ գրաւոր կերպով Cleveland H, Dodge-ի, ժարդը որ քիչ վերջը Նպատակայցի կեդրոնական ոիւներէն պիտի ըլլար — «կացութիւնը՝ ապահովարար՝ վճռական է...»

Սեպտ. 16, 1915ին Տաճի գրասենեակին ժէջ կը հաւաքուին խումբ մը մարդիկ։ Նախագահ կ'ընտրուի Գարթրն ինք, քարտուղար՝ Dutton, գանձապահ՝ Crane։ Իրենց առաջին որոչումը կ'ըլլայ տարագրեալներուն համար նպատակ գըրամ հասցնել Մօրկընթաուի։

Կազմակերպութիւնը նախ «Հայ Նպատակ Կոմիտէ» կ'անուանուի, յետոյ կը փոխուի «Մերձ. Արեւելքի ժէջ Նպատակայցի Ամերիկեան Կոմիտէի երբ իրենց գործը կ'ընդարձակուի, աւելի վերջ ինք կ'առնէ նաև Սիւրիոյ եւ Գաղեստինի Նպատակայցները, և ի վերջոյ գոնկրէսի հրամանով կը հաստատուի իբրև Near East Relief որ Մերձ. Արեւելքի Նպատակայց ծանօթ է։

Սկիզբը՝ կոմիտէին ամբողջ Նպատակը կը կայանայ 100.000 տոլար հանգանակելու ժէջ։ Անդամներէն ոմանք կ'առարկեն թէ այդ գումարը չատ մեծ է ու չեն կրնար հանգանակել։ Բայց արուած քուէները որոշման ի Նպատակ կր վճռեն, և գեա չցրուած գումարին կէսը հոն գանուողներուն կողմէ կը խոստացուի։ Այսպէս, առաջին Նիսանին հարիւր հազար տոլարը չատ մեծնող կոմիտէն տարիներու ընթացքին կրցած է այդ գումարին հազարապատիկին ալ աւելին, այսինքն հարիւր միլիոն տոլարէ աւելին հանգանակել։ Ծանձնախումբը ինքն իսկ երբեք չի նախատեսած թէ ի՛նչ հսկայ գործ մը պիտի գառնար իրենց ձեռնարկածը քանի մը տարի վերջը։

ԲԻԶԱՆԴ ԵՂԻԱԶԱՆ

(Շար.) (1)

ԼԻՒՔՍ ԵՐԳ

ԱՇՈՒՂ ՔԵՌԻՒՆ ԵՐԳԸ

Գնացիր, յա՛ռ ես օր էլ, օ՛ն,
Օթէլ Լիւնթի ճորեկ սայօն։
Բա, չէ՞ ասում որ դա՛ կարգին
Մի դահլիճ է քանկագին,
Ես պատմեմ դուէ ականջ արէք,
Վարձս... մի թէյ կը վճարէք,
Թէյ ասածդ ալ մի քանկ բան չէ,
Միօտ էլ պատրաստ, երբ գանգը ճնչէ.
Ծո՛, մի քաս թէյ ինչիս է գիճ,
Գաւեճ կախուած քաւ ջուրգակի՞ճ,
Հայաբառբառ Ֆօճօկրաֆի՞ճ,
Թէ հիւրերու անուշ էիֆին,
Հերարեթանի խաղցր երգի՞ճ,
Թէ՝ պարսկական օճեղ գորգի,
Նոր յղկուած օիմօիր ճարտի՞ճ
Թէ՝ խաղցողաց մենամարտին.
Պատգամից փչող հովի՞ճ
Թէ՝ գրացի չճնաղ ծովին,
Դաճճամուրի կապոյտ լոյսի՞ճ
Թէ Թուրիկի օող երեսին։

Այսպես երգեց Ասուղ Քեռին
Թաւը եսին, թէյը ձեռին։

Ընդօրինակեց — Տ.

ՆԱՄԱԿՆԵՐ ՊՈՒՔՐԻՇԷՆ

Ռումանահայ Թեմական Ընտրութիւնները

(Սեփական թղթակցութիւն)

Պուքրէշ, 24 Մարտ

Նախորդ թղթակցութեամբս խօսացած էի «Ազգակին գրել Ռումանահայ Թեմական ընտրութիւններու մասին։

Ցունվար ամիսը ընտրական պայքարի ամիսն էր Ռումանիոյ հայ գաղութին մէջ։

Ռումանիոյ Թեմ. գործ. ժողովին Դեկտեմբերի սկիզբը հրահանգ ղրկած էր Թեսին բոլոր համայնքներուն պատգամաւորի ընտրութեան ձեռնարկել համաձայն Թեմական կանոնագրութեան որ արքայական հրովարտակով վաւերացուած էր Նոյ. 25ին։

Ռումանիոյ 22 հայ համայնքները պիտի ընտրէին 30 այխարհական պատգամաւոր, որուն 5ը Պուքրէշէն, երկուքական Ռոսաուցայէն, Սիլիսարէյէն, Պազարճդէն և Քիշնեվէն, և մէկական, միւս 17 համայնքներէն։ Սոյն 30 այխարհական պատգամաւորներէն զատ Թեմին հոգևորականները իրենց մէջէն պիտի ընտրէին երեք հոգևոր պատգամաւորներ։

Ընտրութիւնները առանց պայքարի անցան սոյն համայնքներէն չատերուն մէջ, ինչպէս Մոլոավիայի բոլոր քաղաքներուն և Գեսարապիոյ համայնքներէն մեծ մասին մէջ։ Պայքարը սկսնէն աւելի սուր եղաւ Պուքրէշի, Քիշնեվի, Ռոսթանցայի, Կալացի, Սիլիստրէի և Պազարճդի մէջ։

***

Փետր. 8—9 Ազգ. ժառենադարանի սրահը պատկառելի ժողովասրահի մը վերածուած էր։ Նախագահութեան աթոռին կողմը կը նստէին Պուքրէշի և Քիշնեվի պատգամաւորները, ձախ կողմը դաշնակցականները եւ կեդրոնը Ռումանահայերն ու չէզոքները։

Պատգ. ժողովի բացումը կատարեց Ծուսիկ Արքեպիսկոպոս, բարի գալուստ մաղթելով պատգամաւորներուն և ձեռնարկեց դիւանի ընտրութեան։

Ժողովի դիւանի նախագահ ընտրուեցաւ ինժէնիօր Սոլոմոն, փոխ նախագահ՝ բժիշկ Սալբի, քարտուղարներ Պ. Պազտասարեան (Լալէեան) և Ա. Թովմասեան։

Պ. Սալոման գրաւելով նախագահական աթոռը. գրաւոր ճառ մը կարդաց պատգամաւորներու և ունկնդիր հասարակութեան բուռն ծափերուն մէջ։

Ծեսոյ ընտրուեցաւ լիազօրագրերու յանձնախումբը, որուն մէջ մտնելու իրաւունք ունէին մի միայն այն պատգամաւորները, որոնց ընտրութեան դէմ բողոք տեղի ունեցած չէր։ Ընտրեցան ինժ. Սալոմոն, փաստաբաններ Մանեա ու Ասատուրօֆ, Լևոն Զօհրապ և ընկ. Պազտասարեան,

Այս կերպով առաջին նիսթր փակուեցաւ, որպէսզի հնարաւորութիւն արուի լիազօրագրերու յանձնախումբին քննել ընտրութեանց տեղեկագիրները։

Լիազօրագրերու յանձնախումբի կազմութիւնն ու արտայայտուած քուէներու ուղղութիւնը, ժամայ կերպարանք մը հագցուցին Պուքրէշի խաղերէն գինովցած երկու Հօկեհիներու և վերջին պահուն նաև իրենց արբանեակներու դէմքերուն։ Առաջին իսկ նիսթէն յետոյ անոնք զգացին որ, թէ՛ թիւով, թէ՛ բովանդակութեամբ չատ թեթև կը կշռեն դաշնակցական խմբակցութեան հետ բաղատուելով։

Կէսօրէ յետոյ, ժամը 4ին ժողովը վերաբացուեցաւ։ Փաստաբան Մանեա իր զեկուցարեր կարդաց գրաւոր տեղեկագիր մը պատգամաւորներու ընտրութեանց չուրջ և յայտնեց որ ինչքան ալ ուզած են լայն սրտով և օրէնքի կէտերու աւելնազատ մեկնաբանութեամբ "առջնորդուիլ տեղեկագիրներ քննութեան ժամանակ, յաճախ անտեսելով օրէնքին ժամանակած ժամրամասնութիւնները, բայց սակաւին չեն կրցած վաւերացնել Քիշնեվի երկու պատգամաւորներուն և Պուքրէշի մէկ պատգամաւորին՝ Պ. Ա. Տիրացեանի (Հօկի Թեկնածու) ընտրութիւնը, որովհետև ակնաքախ ոտնահարուած եղած է ընտրական օրէնքին դէմ։

Քիշնեվի բեկուած պատգամաւոր Պ. Մուրատով բողոքեց Պ. Տիրացեանի ընտրութեան բեկման դէմ և դիմում կատարեց պատգամաւոր ու Ռումէն Յորդանանի Նախկին երեսփոխան Պ. Աստուածին, որ իր կարծիքը յայտնէ։

Այս վերջինը պաղ ջուր թափեց Հօկի ներկաներուն վրայ, յայտարարելով որ Պ. Տիրացեանը արտայայտուած քուէներուն վրայ չէ կեդրոնացուցած իր վրայ։

Պատգ. Ժողովը անցաւ իր օրակարգին վրայ գանուած հարցերու ու երկու օր տևող աշխատանքէ մը յետոյ փակեց ժողովը։ Ժողովը փակուելէն ժէկ քանի ժամ առաջ և Պ. Տիրացեանի ընտրութեան բեկուելէն 24 ժամ յետոյ, Պուքրէշի պատգամաւորները ժողովի լքելով հեռացան, առարկելով որ Պուքրէշի հինգերորդ պատգամաւոր Պ. Տիրացեանի ընտրութեան բեկումը ապօրինի եղած է։ Իրենց ջղայնութեան և դժգոհութեան գլխաւոր պատճառը այն էր սակայն, որ իրենք ժողովին մէջ զանգառելի քանակութեան մը վերածուած էին և օրակարգի վրայ գանուած բոլոր հարցերը իրենց լուծումը կ'ըստանային օրիթէժաթիկ կերպով ու կանխամտածուած բանաձևերով։

Թեմականի անդամ ընտրութեան դաշնակցական խմբակցութեան չուրջը, կազմուած ազգ. խմբակին առաջարկած Թեկնածուները, գրեթէ միաձայնութեամբ։

***

Ռումանահայ Ուս. Միութիւնը դիմում կատարած է Ռումանահայ պատգամ. ժողովին որպէսզի Ուսանողական Տան հիմնումին համար իր պիւճէին ժէջ որոշ գումար մը կանխատես։ Նորընտիր Թեմ. Գործադիր Մարմնի անդամներէն Պ. Լ. Զօհրապ, սոյն նպատակին համար Ուս. Միութեան նուիրեց 50 հազար լէյ և հինգ հազար ալ ուսանողական գրադարանին։

Պ. Լևոն Զօհրապ յայտնած է միևնոյն ատեն, որ յիսուն հազար լէյ ևս կը խոստանայ տալ միևնոյն նպատակին, երբ Ռումանահայ Ուս. Միութիւնը կը յաջողի այս հիմնադրամը երկու հարիւր հազարի բարձրացնել և կը յաջողի նոյնպէս Թաղ. Խորհուրդին սառնալ ազգ. հողերէն կտոր մը չէնքի շինութեան սկսելու համար։

**

Ներընտիր Թեմ. Մարմինը սկսաւ արդէն գործի, կազմելով իր դիւանն ու յարակից մարմինները։ Նախագահ ընտրուած է ինժէնիօր Պ. Սալոմոն և փոխ նախագահ՝ Պ. Լևոն Զօհրապ, Ընդհ. քարտուղար նշանակուած է Պ. Ց. Ճ. Սիրունին։

Իսկ Ուսումնական Խորհուրդի անդամ ընտրուած են ընկերներ՝ Ս. Սրբենց, Վ. Առաքելեան։

Տնտեսական և դատաստանական Խորհուրդներն ալ կազմուած են քաղաքը գանուող ձեռնհաս անձնաւորութիւններէն։

ԹՂԹԱԿԻՑ

ՄԱՄՈՒԼ

ՇԱՏ ԾԱՆՐ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ ՄԸ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՄԱՍԻՆ

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՄԱՐԴԻԿԸ ԱՄԲԱՍՏԱՆՈՒԹԵԱՆ ՏԱԿ «ԷԼ ՆԻՏԱ» ԻՐԱԻՈՒՆՔ ԿՈՒՏԱԾ

Գրե. Բաբար, Ազգերու Դատակարգութեան Մանեայի ծանձնախումբին առջեւ, իր տեղեկագիրը ճերկայացնելէ վերջ հետեւաւորեալ երկիրներու մասին, ի մէջ այլոց յայտարարած է.—

Լիբանանի մէջ հանրապետութեան ճախագահ մը գոյութիւն ունի, կայ ոտիմանադրական կառավարութիւն մը եւ ներսէպոխանական ժողով մը։ Բայց իրականին մէջ այս բոլոր երեւութական է։ Այս բոլոր ձեւականութիւնները չեն կրնար երբէք պահպանել իրական կացութիւնը այս փոքրիկ հանրապետութեան, որովհետեւ, այն անձնաւորութիւնները որոնք պատասխանատու ունին գործադրելու օրէնքը, լոկ իրենց ոտիուն համար կ'ափսոսին։ Շարունակ, սահմանադրութեան անունով խօսող խաղախագներու խմբաւորում մը կը մերկացնէ ժողովուրդը եւ կը զրկէ իրաւունքէ, ապահովութենէ եւայլն...։

«Էլ Նիտա» թերթը հաղորդելէ վերջ, պրե. Բաբարի այս յայտարարութիւնները, կը գրէ.—

Այս ձայները ճնշուած մարդու մը ձայնը չէ, եւ ոչ ալ կոսիակայուած յուզումի մը բողոքը։ Պատասխանել եղող պատասխանի մը բողոքին արձագանգը չէ, եւ ոչ ալ տուրեւառու ծանրութեան տակ կրող խաղախացիի մը գանգատը։ Հովանաւորութեան կամ ճերկայ վարչութեան թօնամի մեւաւորական մը վկայութիւնը չէ, եւ ոչ ալ պատասխան փնտռող եւ անյաջողութեան մատնուող թեկնածուի մը ձայնը։

Այդ ձայները մեզի հետու գծուող օտարականի մը աղաղակն է որ հասկցած է ճշմարտութիւնը եւ խօսած։ Այս ձայները հովանաւորութեան տեղեկաբեր պրե. Բաբարի ձայնն է։ Ով որ կուզէ ճգտրտուի, պարտի ականջ դնել այս ձայնին։ Ան ոչ միայն կը ներկայացնէ իր ժողովուրդի զգացումները, այլ նաեւ կը ներկայացնէ Սուրիական անապատին համար։

Պ. Մուհամմէտ էլ Պէսսամ յայտարարած է թէ ոսկի գոյութիւնը սաոյգ է Սիւրիոյ և Իրագի մէջ գտնուող անապատին մէջ, այն արդիւնքներէն զատ որոնք ինքը ձեռք անցուցած է անապատի Իրագեան մասին մէջ կատարած հետազօտութիւններէն։

Ծանձնախումբ մը պիտի մեկնի եղեր յառաջիկայ շաբաթ խնդիրը ուսումնասիրելու համար տեղւոյն վրայ։

ԱՆԳԼՈՒՀԻ ՄԸ

Կ'ԻՍԼԱՄԱՆԱՅ ՕԴՒՆ ՄԷՋ

«ԻՍԼԱՄԱԿԱՆ ԿՐՕՆԸ ԱՄԵՆԷՆ ՀԱՐԱՋԱՏՆ Է»

Մանեի վերեւ, 1600 մեթր բարձր, գեղեցիկ սաւառնակի մը մէջ, դէպի Փարիզ ճամբուն վրայ, դարավերջին ամուսնութիւն մը կատարուեցաւ, ճանի մը օր առաջ։ Հնդիկ իշխան Խալիս Ջայարաֆ օդին մէջ իրեն հարսնացուց Անգլուհի մը՝ այրի տիկին Կլեոպա Փամրոր, որ անուանեցաւ Խարուլիսա օվ Սարավաֆ։ Ամառոդութիւնը կատարուեցաւ եղած է։

Թող իմը Խարուլիսան պատմէ.

— Մանեի ճիշդ մէջտեղը, 1600 մեթր բարձրութեան վրայ, սառն մթայ, եւ օթ. Ջայարաֆի դիմաց կանգնած ձեռ.ս դէմ անոր երկու ձեռ.երուն մէջ, այսպէս կատարելով դաւանանքս։ Ամուսնացայ, ճանի մը առաջ, նախ արաբերէն, յետոյ անգլերէն։ Ասիկա կը բաւէր իսլամական կրօնքին մէջ մտնելու համար։

Իր դաւանափոխութեան մասին հարցուփորձ մը պատասխանելով, նորափթիթ իսլամուհին ըսաւ.

— Ես բողոքական էի նախ, բայց չէի կրնար հանդուրժել այդ դաւանանքին, ուսթի յետոյ եղայ կաթոլիկ, առաքելական եւ հռոմէական, բայց, սա եգրակացութեան եկայ, որ չափազանց կենդանի կրօնք մըն է Քրիստոնէութիւնը։ Սրկու տարի հետաքրքրուեցայ իսլամութեամբ. եւ տեսայ որ իմ գաւառիս 600,000 բնակիչներէն 80,000ը մահմետական են։ Ասիկա ազդեց որոշումիս վրայ։ Մահմետական կրօնքը իմ աչքիս ամենէն գեղեցիկն է, որովհետեւ ամենէն պարզ եւ ամենէն հարազատն է...

«ԵՐԿՈՒՆՔ»

Լոյս տեսաւ «ԵՐԿՈՒՆՔԻ Գ. տարուայ Ցունուարի եւ Փետրուարի թիւերը։ Ինչպես երկու տարի, նոյնպես յետայսու ալ լոյս պիտի տեսնէ ժամացոյցի պէս կանոնաւոր։

Տարեկան բաժնեգին 15 Ֆրանճ, ձեռ.ին հատը 1.50 Ֆրանճ։

Բաժանորդագրութեան եւ հատավաճառի համար դիմել՝ Գէյրութի ընդհանուր գործակալ գրավաճառ Պ. Հրաճեդ Ապաճեանի B. P. 879 Beyrouth

ԽԱՌՆԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԴԱՄԱՍԿՈՍԻ՝ ՄԷՋ

ՊԱՅՔԱՐԸ ՇԱՏ ԲՈՒՌՆ

Ինչպէս գրած էինք երէկ, 6 Ապրիլին, Դամասկոսի, Ղութայի և Համայի երկրորդ կարգի ընտրելիները ժողովուելով պիտի ընտրէին առաջին կարգի երեսփոխանները։ Արդիւնքը ցարդ չի կրցանք հասկնալ, սակայն, ինչպէս կը հաղորդեն թերթերը, ընտրութիւնը կատարուած է։

Սակայն, առջի օրուընէ սկսեալ, Դամասկոսի մէջ խառնակութիւններ եղած են և բուռն պայքար մր սկսած է։ Պայքարը գլխաւորաբար ուղղուած է կառավարութեան նախկին պետ չէյխ Թաճէտտին էֆէնտիի դէմ, արգիլելու մրաջք անոր ընտրութիւնը։ Ինչպէս յայտնի է Դամասկոսէն վեց թեկնածուներ ունէին ազգայնականները, միւս երեքը պիտի ընտրուէր չափաւորականներէն։ Ազանազան Թուրքիկներ հանուած են և չատ տգեղ մեղադրանքներ ուղղուած չէյխ Թաճի դէմ։ Հրատարակուած Թուրքիկներէն մեկը կը պարունակէ չէյխին պատկերը, բոլորտիքը կիսամերկ աղջիկներով։

Զինուորական իշխանութիւնը երէկ առաւօտէ սկսեալ խիստ միջոցներ ձեռք առած էր եւ խումբ խումբ զինուորներ տեղաւորուած քաղաքի բոլոր կարեւոր կեդրոններուն եւ թաղերուն մէջ։ Կարեւոր թիւով նոր ժանր բերուած են Դամասկոս, հակելու համար քաղաքի ապահովութեան կառավարութիւնը մասնաւոր հրամանագրով մը արգիլած է ամէն հաւաքոյթ. նոյն իսկ հրապարակներու վրայ խմբաւորումները անժիջապէս կասկած կը հրաւիրեն։

ՀԱՅ ՄԸ ՁԵՐԲԱԿԱԼՈՒԱԾ

Գրած էինք որ Նիկողոս Վարժապետեան անուն հայ մը վիրաւորած էր Գէորգ Համալեան անուն ուրիշ հայ մը։ Ոճրագործը շրկացած էր փախչիլ։ Սակայն ոստիկանութիւնը յաջողած է առջի օր ձերբակալել զայն եւ յանձնել արդարութեան։ Գրաւուած է նաեւ այն դանակը, որով Նիկողոս վիրաւորած էր իր բնկերը։

ԵՐԳԱՀԱՆԴԷՍ

Բարձր հովանաւորութեամբ ԿՐԹԱԿԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐ

ՏԻԱՐ ԳՕԲՐԻԷԼ ԹՈՒՔՆԻԻ

Ղեկավարութեամբ՝ Պ. ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄ ՊԷՐՊԷՐԵԱՆԻ

Ի նպաստ էմմփի ՍԱՀԱԿԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ

Ժամերգներ 8—14 մարեկան 65 երկաեռ խումբէ

Մեներգներ (հայ և օտար) Տիկ. ՊԷՐՊԷՐԵԱՆԷ և ՕՐ. ՃԱՆԵԱՆԷ

Նուագ Տիար ՊԷՐՊԷՐԵԱՆԷ ընկերակցութեամբ Տիկ. ՍԱՎՐԱՆՍԿԻԻ

Ե՛չ 7 Ապրիլ կ. ե. ժամը 9ին

Քաղաքի Հայ Աւետ. Ժողովարարահին մէջ

Տիեզերական մարտկոցի օգուտին համար յարգելի հանգանակ։

Բարեհաճութեամբ եղած է տեղի կարգադրիչը

Կր խնդրուի ճկատի ունենալ այդ օրը

Տասը մարեկանէն վար փորիկներու մուտքը արգիլուած է։

ՏՕՔԹ. Հ. ԼՈՒՍԻՆԵԱՆ

(ՀԱԼԷՊ)

Նախկին բժիշկ Միջազետքի Զինուորական հիւանդանոցներու եւ մասնագէտ ներքին հիւանդութիւններու

արագ, արմատական, խղճամիտ դարմանում։

Հիւանդ կ'ընդունի առաւ օր ժամը 8—12 եւ 2—6 իր դարմանատան մէջ։

Հալէպ Նեյալ թաղ. Թրամվայի բնակութեան կայարան, թիւ 7

Բղ. եւ Ուրբաթ օրեր աղքատաց մրի

ՓՐՕՍՓԷՐ ՄԵՐԻՄԷ

ՔԱՐՄԷՆ

Երբ մենք ճամբայ ելանք, արդէն կատարեալապէս գիշեր էր։ Խանութներուն մեծ մասը գոցուած էր և փողոցները գրեթէ ամայի էին։ Անցանք Կուատէլքէպիրի կամուրջէն, և արուարձանին ծայրը, կանգ առինք ատն մը առջև, որ բնաւ պալատի մը երևոյթը չունէր։ Տղայ մը դուրը բացաւ։ Գնչուհին, ինձի անձամբ լեզուով մը քանի մը բառ ըսաւ տղուն, որ անմիջապէս կորսուեցաւ մեզ առանձին թողլով բաւական ընդարձակ սենեակի մը մէջ, կահաւորուած պզտիկ սեղանով մը, երկու աթոռակով և արկղով մը։ Երբեք չեմ կրնար մոռնալ կարաս մը յուրը, ատն մը նարինջն ու առպրակ մը տխր։

Անմիջապէս որ առանձին մնացինք, գնչուհին արկղէն դուրս հանեց բաւական գործածուած խաղի թուղթեր, մաքնիս մը, չորցուած գետնաոիւծ մը և իր արուեստին համար անհրաժեշտ քանի մը ուրիշ առարկաներ։ Ցետոյ ինձի ըսաւ որ ոսկի դրամով մը ձեռքիս մէջ խաչ մը գծեմ և հրաչալի արարողութիւնը սկսաւ։ Անօգուտ է ձեզի թուել իր գուշակութիւնները։ Գալով իր ներգործելու արուեստին, պէտք է ըսեմ որ կէս կախարդ մը չէր անկաս։

Դժբախտաբար մենք չուտով խանգարուեցանք։ Դուրը մէկէն իմէկ բացուեցաւ ուժգնութեամբ և մարդ մը, մինչև ականջները փաթթուած գորշ վերարկուի մը մէջ, սենեակ մտաւ, բաւական անշնորհք ձևով մը սաստելով գնչուհին։ Ինչ որ կ'ըսէր՝ չէի լսեր, բայց ձայնին չշտէն յայտնի էր վատաբարոյ մէկը ըլլալը։ Իր ձայնին վրայ, աղջիկը ոչ անակնկալի եկաւ և ոչ ալ զայրոյթ ցոյց տուաւ, բայց վազեց անոր առջև և արտակարգ արագախօսութեամբ մը քանի մը նախադասութիւն ուղղեց իրեն այն խորհրդաւոր լեզուով, որով խօսած էր արդէն առջև։ Ցաճախ կրկնուող բառը միակն էր զոր ես հասկցայ։ Գիտէի թէ պոհեները այդպէս կը կոչեն իրենց ցեղէն չեղող բոլոր օտարականները։ Ենթադրելով որ խնդիրը իմ չուրջս կը դառնայ, կր պատրաստուէի քնքուշ բացատրութեան մը։ Արդէն իսկ ձեռքս աթոռակներէն մէկուն ոտքին վրայ էր և կիսով չափ միայն նստած էի ճշդորէն գիտնալու համար այն ժամանակը, երբ ձեռքիս պիտի նետէի ինքնակոչ հիւրին գլխուն։ Այս վերջինը ուժգնութեամբ մէկդի հրեց պոհեմուհին և յանկարծ դէպի ինձ։ Ցետոյ, քայլ մը նահանջելով։

— Ա՛հ, բաւ. դո՛ւք էք, պարոն։

Իմ կարգիս, ես ալ զինք դիտեցի և ճանչցայ Տօն Ժօզէ բարեմամս։ Այդ րոպէին քիչ մը կը ղղայի Քոյլ տուած չըլլալուս համար որ կախեն զինք։

— Է՛հ, դո՛ւն ես կարիճս, ըսի իրեն դեղնարակ ժպիտով մը։ Ընդմիջեցիք օրիորդը ճիշդ այն պահուն, երբ չատ հետաքրքրական բաներ կը յայտնէր ինձի։

— Մի՛շտ միևնոյն բանը։ Պէտք է վերջ գտնէ ասիկա, ըսաւ զայրացկոտ նայուածք մը նետելով Ջարմէնի վրայ։

Այդ ժիջոցին, գնչուհին կը չարունակէր իր լեզուով խօսիլ անոր։ Աստիճանաբար կ'ոգևորուէր և աչքերը արիւնով լեցուած՝ սարսափելի կը դառնային։ Դիմագծերը կը կծկուէին ու ոտքը գետնին կը զարնէր։ Ինձի կը թուէր թէ անիկա եռանդագին բան մը կը խնդրէր ընել երիտասարդէն, իսկ միւսը կ'իրկմտէր։ Ես ուրիշ բան չէի հասկնար ու միայն կը տեսնէի իր ժանրիկ ձեռքին անցնիլ դառնալը ծնօտին տակէն։ Որմէ կը փորցուի հետևցնել, թէ մէջտեղը կարուելիք գլուխ մը կար և կասկածներ ունէի՝ որ այդ գլուխը իմինս չըլլայ։

Այս բառերու հեղեղին ամբողջ տևողութեան Տօն Ժօզէն քանի մը բառ միայն արտասանեց հակիրճ չիչտերով։ Այն ատեն, պոհեմուհին իր վրայ նետեց խորունկ արհամարանքի նայուածք մը։ Ցետոյ, նստելով սենեակին անկիւնը աթոռակի մը վրայ, նարինջ մը կեղեցք ու սկսաւ ուտել։

Տօն Ժօզէն բանեց թևէս, դուրը բացաւ և զիս առջևը նորդեց փողոց։

Մենք ժամաւորապէս երկու հարիւր քայլ չառաջացանք ամենախորունկ լռութեան մը մէջ։ Ցետոյ, ձեռքը երկարելով՝

— Մի՛շտ դէպի աջ, ըսաւ ան, և պիտի հասնիք կամուրջին։

Անմիջապէս ուսերը դարձուց և հեռացաւ արագութեամբ։ Վերադարձայ պանգոկ, քիչ մը չփոթահար և բաւական վատ տրամադրութեամբ։ Գէշը այն էր, որ հանուելու պահուն նշմարեցի, թէ ժամացոյցս կը պակսէր։

Զանազան նկատումներ կ'արգիլէին զիս առաջ կանուխ երթալ ժամացոյցս փնտռելէ և կամ յայտնելու Պ. Դատաւորին որ հետապնդէ գողերը։ Տօմինիկեաններու ձեռագրին վրայ աշխատանքս վերջացուցած ըլլալով մեկնեցայ Սէվիլ։

Անտալուզիոյ մէջ բաւական երկար թափառումներէ վերջ որոշեցի Մատրիտ երթալ։ Հարկ եղաւ անցնիլ Քորտուէն։ Նպատակ չունէի երկար ատեն մնալու հոն, որովհետև հաճախանք կ'ազդէին ինձի այդ գեղեցիկ քաղաքն ու հետաքրքրական լուղորդուհիները։ Եւ սակայն, տեսնելիք քանի մը բարեկամներս ու կատարելիք մէկ երկու յանձնարարութիւններս սահպեցին զիս երեք-չորս օր մնալու մահմետականներու երբեմնի մայրաքաղաքին մէջ։

Անմոռանալի օրեր անցայ, հայրերէն մէկը որ խիստ մեծ հետաքրքրութիւն էր ցոյց տուած Մուհնտայի տեղը գտնելու համար տարած աշխատանքներուս, դէմս վազեց թևատաց, ու գոչեց.—

— Թո՛ղ օրհնեալ ըլլայ Տիրոջը անունը։ Բարի եկար բարեկամս։ Մենք քեզի բոլորովին մոռցած կը կարծէինք և ես որ կը խօսիմ քեզի, հոգիիդ խաղաղութեան համար չատ մը Հայրմեներ և Ողջոյն ես Մարիամներ ըսի, որուն համար չես զղջար։

— Ինչպէս կ'ըլլայ ատիկա, կ'ըսեմ քիչ մը զարմացած։

— Այո՛, կը յիշե՞ք այն զարնող ժամացոյցը որ հնչել կուտայիք գրադարանին մէջ, ամէն անգամ որ հարցնէինք թէ ազօքի ժամը եկա՞ծ է։ Է՛հ, լա՛ւ։ Անիկա գտնուած է և ձեզի պիտի վերադարձուի։

— Այսինքն, ընդմիջեցի ես քիչ մը նեղուած, այն է որ, կորսնցնել տուած էի զայն...

Թարգմ. Վ. ԽԱՉԱԿ

(Շար.) (7)

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ ՎԵՐՍԿՍԱԼԻ
ԾԱՅՐԱԳՈՅՆ ՍՐԵՒԵԼՔԻ ՄԷՋ

Շանկ-Շուն.— Ութը ժամ տեւող պատերազմէ մը յետոյ, ճաբոնական զինուորները՝ գործակցելով զօրավար Շանկ-Հայ-Ըէնկի հրամանատարութեան տակ գտնուող Քիրինի զօրախումբերուն, բոլորովին խուճապի մատնեցին ապստամբները եւ մտան Հուկաո: Ապստամբներէն 1400 հոգի կը փախչին հիւսիսային արեւմտեան ուղղութեամբ:
(Ռ. Գ.)

Թոքիո.— Շանկ-Շուսի մօտը մղուող կռիւներէ զատ, լուրջ կացութիւն մը ստեղծուիլ կ'սկսի Շիէն-Թաօյի գաւառին մէջ, Զինատանի հիւսիսային արեւելեան սահմանագլուխի, Ռուսիոյ եւ Քորէայի մօտ: Քեռենի զօրախումբերուն թշնամի զինուորներ գործակցելով ապստամբներու եւ համայնավարականներու հետ հազարաւորներով ոտի կը կանգնին սպառնական կերպով, մինչդեռ տարագիր սպիտակ Ռուսերուն համար կ'լսուի թէ Թունէն գեռին վրայօք Մանչուրիայէն Քորէա կ'անցնին:

Ճաբոնական դեսպանը Արտաին Գործոց նախարարութենէն խնդրած է որ զինուորներ եւ ոստիկաններ դրկուին ապահովելու համար նահանգին պատսպարութիւնը: (Ռ. Գ.)

ՃԱԲՈՆԱԿԱՆ ՆՈՐ ՅԱՐՁԱԿՈՂԱԿԱՆԸ

Մուֆտէն.— Իր ժամ տեւող յամառ կռիւէ մը վերջ, ճաբոնական զօրախումբերը յաջողեցան յաղթելու չինական զինուորներու կողմէ ցուցուած յուսահատ դիմադրութեան եւ գանոնք վտարելու Շանկ-Շուն խաղաքէն —Խեխան—նախագահի նոր մայրաքաղաքը— զոր գրաւեցին:

Այսու ամենայնիւ, չինական հայրենասիրական շարժումը արագօրէն ծաւալ կ'ստանայ եւ կը թուի թէ ան կեդրոնացած է Շին—Թաօի նահանգին մէջ ուր, կ'ըսուի թէ, ազդեցիկ կերպով պատսպարութիւն կը գտնէ համայնավարական տարրերուն կողմէ:

Այս նահանգը կից է Քորէական սահմանագլուխին եւ Քորէա բնակող ճաբոնական գաղթականներ մտավախութիւն զգալ կսկսին:

Քորէայի կառավարիչը Թոքիոէն խնդրած է որ օգնական ուժեր առաքուին անմիջապէս:

Չինացի հայրենասէրներու եւ համայնավարականներու կողմէ կատարուելիք արշաւանքի մը երկիւղին դիմաց, գաղթական սպիտակ ռուսեր եւ ճաբոնցի գաղթականներ Թունէն գեռէն կ'անցնին ծապոյ երթալով դէպի Քորէայի նեռսերը:

Շանկայ.— Բուռն կռիւներ տեղի ունեցան Մանչուրիոյ մէջ Ճապոնցիներու կողմէ Հունկէնի դէմ ձեռնարկուած յարձակողականի հետեւանքով: Նուհկէն կը գտնուի Մանչուրիոյ նոր պետութեան մայրաքաղաքը եղող Շանկ—Շունէն 35 մղոն հեռու դէպի հիւսիս:

ՌՈՒՍԻԱ ԵՐԵՔ ՃԱԲՈՆ ՕԴԱՆԱՒԵՐ ԿԸ ԳՐԱՒԷ

Խարպին.— Վերջին երկու շաբթուան ընթացքին, ճաբոնական երեք զինուորական օդանաւեր սովիէթական հողի վրայ իջնալ հարկադրուեցան ռուսական օդանաւորդներու կողմէ:

Ճաբոնական օդանաւերուն զէնքերը առնուեցան և անոնց օդանաւերը գրաւուեցան:

Տեղեկութիւն կը տրուի թէ ութսուն զինուորական նոր օդանաւեր ժամանած են Վլատիվոսթոքի մօտ գտնուող Սբաղօքի սովիէթական օդակայանը ուր, կ'ըսուի թէ, համախմբուելու վրայ են ռուսական բանակին պատկանող կարևոր զօրամասեր:

ԼՈՆՏՈՆԻ ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎԸ
Դանուբեան Գործերը

Լոնտոն.— Պաշտօնապէս հաղորդուեցաւ թէ Զորս պետութեանց Խորհրդաժողովը Ապրիլ 6ին պիտի գումարուի Ֆօրին օֆֆիսի անգ. արտաքին գործոց պաշտօնատունին մէջ, քննելու համար Դանուբեան երկիրներու միջեւ սնտեսական աւելի սերտ գործակցութիւն մը հաստատելու խնդիրը:

Լոնտոն.— Գ. պ. Թարտիէօ եւ Ֆլանտէն այսօր ժամը չորսին ժամանեցին Վիքթօրիա կայարանը ուր պրն. Մաքտօնալտ եւ Սըր Ճօն Սայմըն իրենց բարի գալուստ մաղթեցին յոյժ մտերմական կերպով: Պրն. Թարտիէօ գնաց Ֆրնս. դեսպանատունը եւ քիչ յետոյ ժամը վեցին, պաշտօնապէս այցելեց Գ. Մաքտօնալտին Տօունինկ Սթրիթի մէջ: Իրիկունը հացկերոյթ մը տրուեցաւ Ֆրանսական դեսպանատան մէջ որուն ներկայ գտնուեցան Գ. Մաքտօնալտ եւ Սըր Ճօն Սայմըն:
(Ռ.Գ.)

Գ. ԹԱՐՏԻԷՕԻ ԼՈՆՏՈՆ ԺԱՄԱՆՈՒՄԸ

Լոնտոն.— Գ. Թարտիէօի Լոնտոն ժամանումէն յետոյ խորհրդակցութիւններ սկսան որոնք կրնան խոշոր հետեւանքներ ունենալ եւրոպական նոյնիսկ համաշխարհային խնդիրներու տեսակէտով:

Գ. Թարտիէօի այցելութիւնը կապ չունի Դանուբեան խնդիրներու հետ միայն. Անգլիական եւ Ֆրանսական նախարարները պիտի խորհրդակցին նաեւ ուրիշ խնդիրներու շուրջ որոնց կարգին հատուցումներու խնդիրը:

Գ. Մաքտօնալտի հետ Տօունինկ Սթրիթի մէջ ունեցած 75 վայրկեան տեւող տեսակցութենէ մը վերջ, Գ. Թարտիէօ մալմոյ ներկայացուցիչներուն յայտարարեց թէ իրեն համար յոյժ ուրախարիթ է որ նորէն սկսած է աշխատակցիլ իր ականաւոր բարեկամը Գ. Մաքտօնալտին հետ: Իրենց քննելիք խնդիրները, ըսաւ նա, եւրոպական խնդիրներն են. կառավարութեանց պարտականութիւնն է զբաղիլ անոնց ամէն մէկուն հետ համերաշխութեան տեսակէտով:

Մեծն Բրիտանիան եւ Ֆրանսան իրարու հետ միացած չեն թանկագին բարեկամութեամբ մը միայն, այլ հասարակաց պատասխանատուութեամբ մը որը թէ բարոյական եւ թէ ալ քաղաքական եւ որը կը բղխի իրենց տրամադրութեան տակ գտնուած միջոցներէն եւ խաղաղութեան, արդարասիրութեան եւ աշխատութեան համար իրենց ունեցած համանման ձգտումներէն: Այս ոգիով է որ իրենց տեսակցութիւնը որոշուեցաւ եւ ինքը վստահ է որ նոյն ոգին պիտի իշխէ Զորս պետութեանց խորհրդաժողովին մէջ:

Մեծն Բրիտանիոյ նպատակը ունենալուն պատճառաւ այսինքն կեանքի սովորական պայմաններուն հաստատումը բոլոր ազգերուն համար—Մեծն Բրիտանիան եւ Ֆրանսան պարտաւոր են յաջողցնելու իրենց ստանձնած գործը: Երկուքն ալ անցեալի մէջ կատարած են դժուարին գործեր,
(Ռ.Գ.)

Հռոմ.— Պաշտօնապէս հաղորդուեցաւ թէ Գ. Կրանտի ներկայ պիտի գըտնուի Զորս պետութեանց Լոնտոն գումարուելիք Խորհրդաժողովին.
(Ռ.Գ.)

Նոր Զելանտայի կառավարութիւնը կը բռնի Բրիտանական կառավարութեան կողմը

Ուէլլինկթըն.— Պաշտօնապէս ծանուցուեցաւ թէ կառավարութիւնը հետագրած է անգլիական կառավարութեան անկեղծ յոյս յայտնելով թէ Իրլանտացի Ազատ պետութիւնը ինքզինքը հարկադրուած չպիտի նկատէ հետապնդելու համար ուղղութիւն մը որը Բրիտանական կայսրութեան հետ ունեցած իր ընկերակցութիւնը վտանգի տակ դնելու բնոյթը ունենայ: Նոր Զելանտական կառավարութիւնը կը նկատէ թէ Ուէսթմինսթրի Հիմնական օրէնքը կը պարունակէ ամէն երաշխաւորութիւն՝ կայսրութեան ծոցին մէջ միացած երկիրներուն հաւասարութեան տեսակէտով:
(Ռ.Գ.)

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

40 ՀԱՄԱՅՆԱՎԱՐՆԵՐ ԿԸ ՅԱՐՁԱԿԻՆ ԱՄԵՐ. ՀԻՒՊԱՏՈՍԱՍՐԱՆԻ ՎՐԱՅ ԵՒ ՋԱՐԴ ՈՒ ՓՇՈՒՐ ԿԸՆԵՆ ԱՊԱԿԻՆԵՐԸ

ԲԱԶՄԱԹԻՒ ՁԵՐԲԱԿԱՎՈՐԻԹԻՒՆՆԵՐ

Երէկ գիտեր, ժամը 10.30ին, 40ի մօտ համայնավարներ, հայ եւ արաբ, Ամերիկեան հիւպատոսարանի առջեւի փողոցին մէջ կը հաւաքուին: Ոմանցմէ ութ հոգի ըսած էին իմպերատորի մը մէջ, իսկ մնացածներ ոտի վրայ կը կենային: Տուած ազդանշանի մը վրայ, բոլորը միաբեր հիւպատոսարանէն վեր կը բարձրանան եւ դռան վրայ թուղթի մը փակցնելէ վերջ, չարդ ու փշուր կընեն հիւպատոսարանի ապակիները եւ կը հեռանան «հերոսաբար»:

Հիւպատոսարանի պահակ ու ներսը պատկողներ սարսափահար կարթնանան եւ կսկսին սուլել: Ոստիկաններ կը հասնին բայց ոչ ոք կը գտնեն հոն. միայն կը տեսնեն դռան վրայ փակցուած թուղթը, որուն մէջ Ամերիկայի հասցէին հայհոյութիւններ ուղղուած էին եւ որը կը վերջանար «անկցի Ամերիկեան կառավարութիւնը» նախադասութեամբ եւ ըստորագրուած էր «Համայնավար Կուսակցութեան Գէյրութի մասնաճիւղ»ին կողմէ:

Այսօր եղաւ որ համայնավարները այս կերպով իբրեւ թէ բողոքի ցոյց մը կընեն, Ամերիկայի մէջ այսօր կախաղան հանուելիք 9 համայնավարներու մահապատիժի դէմ:

Ոստիկանութեան հսկողութեան տակ առնուած է անմիջապէս Ամեր. հիւպատոսարանը եւ խիստ ննջութիւններ յառաջ կը տարուին երեւան հանելու համար գիտերուան «հերոսները»: Մեծ քիւով կասկածելի համայնավարներ ձերբակալուած են եւ կը շարունակուին խուզարկութիւնները: Բարձր Գօմիսէրութիւնը տաս խիստ հրահանգներ տուած է՝ ամէն գնով երեւան հանելու համար ոճրագործները:

ԹԻՒՐՔ ՁԷԹԷՆԵՐՈՒ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ՍԻՒՐԻԱԿԱՆ ՍԱՀՄԱՆՆԵՐՈՒՆ ՎՐԱՅ

Հայէպէն կը գրեն «Էլ Նիսա»ին.

Թիւրք եւ Սիւրիական սահմանին վրայ գտնուող Սիւրիացիները տաս կը վախնան եւ սարսափի մատնուած են, սահմանի վրայ գործող չէքէխումբերու պատճառաւ: Ասոնք երբէք հանգիստ չեն կենար եւ տարուընական կը յարձակին հոս ու հոն, կողոպտուներ կընեն եւ իրենց դէմ կռցողներ կը սպաննեն:

Անցեալ տարի, սահմանագծման յանձնախումբը, Հայէպի մէջ գումարում մը ունեցաւ, որմէ վերջ յայտարարուեցաւ թէ ամէն բան կարգադրուած է եւ սահմանամերձ օրջաններու ժողովուրդը գիտնա թափուած: Սակայն այդ կարգադրութիւնը տաս գէտ արդիւնք յառաջացուց. անգին ժողովուրդը չի կրնար դիմադրել չէքէներու յարձակումներուն եւ կրսպիտի հպատակի:

Արդեօք թիւրք կառավարութիւնը հաւանա՞յն է այս չէքէական գործունէութեանց եւ ի՞նչ կը մտածէ, ճանի որ թիւրքեր են ամբողջութեամբ անոնք:

ԹԻՒՐՔ ՁԷԹԷՆԵՐՈՒ ՅԱՐՁԱԿՈՒՄԸ ԳԵՐԵԳԽԱՆԻ ԳԻՒՂԵՐՈՒՆ ՎՐԱՑ

ԲՈՒՌՆ ԸՆԴՀԱՐՈՒՄ ՁԷՔԷՆԵՐՈՒ ԵՒ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԻ ՄԻՋԵՒ

Քիւրս Տաղի ժանտարմայի պահակոցը լուր առնելով որ 50 քիւրտ չէքէներ, դեկավարութեամբ նահանատ աւազակապետ Օսման Օմարի մտած են Միհրիական սահմանին մերս եւ կը յառաջանան դէպի Գերգգ Խանի գիւղերը, իսկոյն պատրաստեց իր ուժերը եւ մաս մըն ալ ժողովուրդէն օգնական ուժեր առնելով 70 հոգիով գնաց դիմագրաւելու զանոնք:

Լէյլի օրջաններ հասնելնուն պէս, ժանտարմաները երկուքի բաժնուեցան եւ դիրեր գրաւեցին, սպասելով չէքէներու ժամանումը: Ձորս ժամ իրենց դիրերուն մէջ սպասելէ վերջ, ժանտարմաները տեսան որ չէքէները կը մօտենան: Այս վերջիններն ալ երկուքի բաժնուած էին, որոնցմէ մէկ մասը գացած էր Եըմանլը գիւղը, իսկ միւսը կուգար դէպի Լէյլէ:

Ժանտարմաներ դիմադրեցին եւ 20 վայրկեանէ աւելի տեւող ընդհարում մը ունեցան չէքէներու հետ: Չէքէները փախան:

Միւս կողմէ մեծ հոսանք մը սկսած է Լիբանանի մէջ, կառավարութեան ձեւը փոխելու համար: Երէկ օուկայի մէջ հանրագրութիւն մը երթան կընեն, ուղղուած Բարձր Գօմիսէրութեան, որով կը պահանջուին Լիբանանի պիւճէին փոխանակ վեց միլիոն ոսկի ըլլալու մէկ միլիոնի նուազումը եւ փոխանակ 45 երեսփոխան ունենալու միայն 15ով բաւականանալ:

Ոստիկանութիւնը տեղեկացուցած պէս այս պարագան, ասխատեցաւ գրաւել հանրագրութիւնը, նկատելով որ երես փոխանական օրինագծին հակառակ է նման գրութիւն մը:

ՀԱԼԷՊԻ ԿՈՒՍԱԿԱԼԻՆ ՏԱՆ ՎՐԱՑ ՌՈՒՄԲ ԿԸ ՆԵՏԵՆ

Կիրակի գիտեր, ժամը 8.30ին, Հայկապի մէջ, կուսակալի տան վրայ անծանօթ մարդ մը ռումբ մը նետած է, որ այնքան մեծ որոտում մը պատճառած է որ ամբողջ օրջակայ բնակիչները սարսափած են:

Ոստիկանները իսկոյն փնտռտուքի րսկրսած եւ ձերբակալեցին հանի մը հոգի, որոնք այդ պահուն կը գտնուէին կուսակալի տան օրջակաները:

Շատ կարեւորութեամբ կը տարուին փնտռտուքները:

ՄԱՐԱԽԻ ՎՏԱՆԳԸ

ԿՄԱՌՆԱՅ ՍԻՒՐԻՈՅ

Այս տարի անձրեւները 50 սանդիմէթր համեմատութիւն մը տացան միջին ամսոյս սկիզբները. միջդեռ անցեալ տարի 90 սանթիմէթր եղած էր: Ուրեմն մօտաւորապէս անցեալ տարուան կէսը: Այս պատճառաւ կը վախցուի նախ եռատութենէ եւ երկրորդ մարախի առաւանմէ մը:

Այժմէն արդէն մարախը սկսած է առաւել ձեպով Տրիզի օրջակաները: Հոսանքը կ'սկսի անապատէն եւ կը յառաջանայ դէպի Սիւրիոյ Հարաւը: Սիւրիոյ մէջ բազմաթիւ գիւղեր արդէն փճացած են: Մինչեւ Տեր Զօր հասնող այս վտանգը կը սպառնայ ամբողջ Սիւրիոյ: Ձեզիրէի Սանճագին մէջ 130 գիւղերու մէջ մարախ կայ հիմա:

Հայկապէն կը տեղեկացնեն որ Պապ, Մունպուճ եւ Ձեպի Սաման գաղանեերու մէջ ալ սկսած են օտանալ մարախները:

ՆԱԽԱԳԱՀԻ ԸՆՏՐՈՒԹԵԱՆ ՇՈՒՐՋ

ԱՄՍՈՅՍ 12ԻՆ ՏԵՂԻ ՊԻՏԻ ՈՒՆԵՆԱՅ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆԸ

Համաձայն էջի Ահրարի առած տեղեկութեանց, այս օր, Խամասկոս կը մեկնի Բարձր Գօմիսէրութեան Լիբանանի պատուիրակ Գ. Բրիյիւ, տեսակցելու համար Գ. Բօնսօին հետ: Կը կարծուի որ անոր մեկնումը կապ ունի նախագահական ընտրութեան հետ, որովհետեւ թեկնածուներու ասխատանքներ այլեւս հասած իվերլե ւ կէտին:

Մինչդեռ ասեն, երկ, Պէյրութ մեկնեցաւ Բարձր Գօմիսէրութեան խաղաքական բաժնի պետ Գ. Շովէյ եւ ժամէ մը աւելի տեսակցութիւն ունեցաւ Ն.Ս.Օ. պատիարքին հետ: Արդիւնքը կը պահուի գաղտնի:

Ընտրութիւնը, տաս հաւանական է որ տեղի ունենայ ամսոյս 12ին, որովհետեւ 16 Ապրիլին իսլամական պայրամն է, որու պատճառաւ չորս օր փակ կը մնան պատճառ հաստատութիւնները:

Միւս կողմէ մեծ հոսանք մը սկսած է Լիբանանի մէջ, կառավարութեան ձեւը փոխելու համար: Երէկ օուկայի մէջ հանրագրութիւն մը երթան կրնեն, ուղղուած Բարձր Գօմիսէրութեան, որով կը պահանջուին Լիբանանի պիւճէին փոխանակ վեց միլիոն ոսկի ըլլալու մէկ միլիոնի նուազումը եւ փոխանակ 45 երեսփոխան ունենալու միայն 15ով բաւականանալ:

Ոստիկանութիւնը տեղեկացուց պէս այս պարագան, ասխատեցաւ գրաւել հանրագրութիւնը, նկատելով որ երես փոխանական օրինագծին հակառակ է նման գրութիւն մը:

Գ. ԲԸՓԼԻՒ ՀԱՅ ԿԱԹՈԼԻԿ ԵԿԵՂԵՑԻՒՆ ՄԷՋ

Անցած կիրակի օր, Հայ Կաթոլիկ եկեղեցիին մէջ պատարագեց Արհ. Նազլեան Սրբազան: Ժամը 9ին, տաս ընկերակից սովորութեան հասան Բարձր Գօմիսէրութեան կողմէ Լիբանանի պատուիրակ Գ. Բրիյիւ եւ Արեւելեան բանակի հրամանատարութեան եւ ծովային ուժերու ամիրալութեան ներկայացուցիչներ: Լիբանանի կառավարութեան կողմէ ներկայ գտնուեցաւ Վարչապետը:

Պատարագի արարողութենէ աւարտումէն վերջ, հիւրերը ընդունուեցան կաթողիկոսարանի դահլիճին մէջ, ուր անոնց հրամցուեցաւ օամբանիա: Եղան բաժակաճառներ եւ գաւաթներ պարպուեցան Ֆրանսայի եւ Բարձր Գօմիսէրի կենացը: Գ. Բրիյիւ ծանրախոսութիւն յայտնեց եղած հիւրասիրութեան համար եւ տեսնեց Ֆրանսայի սանձնած պատասխանատուիթիւնները հովանաւորեալ երկիրներու մէջ գտնուող փոխրամասնութեանց հանդէպ:

ՁԷՊԷԼ ՏՐԻԶԻ ՄԱՐԴԱՀԱՄԱՐԸ

Բարձր Գօմիսէրութիւնը որոշած է մարդահամար կատարել ձեպէլ Տրիզի մէջ: Կը կարծուի որ մարդահամարի գործողութիւնները պիտի սկսին ամսոյս 12ին վերջ եւ ճիշդ Լիբանանի մարդահամարին պես մէկ օրուան մէջ տեղի պիտի ունենայ ընդհանուր արձանագրութիւնը:

ԿԵՂԾ ՄԵՍԻԱ ՄԸ
ՀԱՑԵՐ ՄԻ ԽԱՌՈՒԻԴ

Շատեր կը կարծեն թէ՝ հրաճեներու դարը անցած է եւ մարդիկ այլեւս չեն հաւատար գերբնական կարողութիւններու եւ նախապատարագներու: Շատ սխալ կարծիք մըն է այս: Դեռ հոս, արեւելքի ամենալուսաւոր ոստանին մէջ իսկ, տաս զօրաւոր է հրաճէի տիրապետութիւնը եւ մարդիկ, մեծ զանգուածներով, կը հաւատան գերմարդկային կարողութիւններու:

Տքէ չէ հաւատար, կիրակի օր մը, Գէյրութէն 5—10 վայրկեան հեռու գտնուող Հազմիէ քաղը գացէ եւ կանգ առէք խոստ խառատ բնակարանի մը առջեւ, ուր արդէն ձեզմէ առաջ հարիւրաւորներ լեցուած են եւ գոցած ամբողջ անցքը: Հոն պիտի գտնէք աղեխռով մայրեր, փրկութիւն խնդրող պառաւներ, դարման մուրացող ախտաւորներ, հակատագրահալած մահիճացուներ, որոնց բոլորն ալ կարգի կ'սպասեն գերմարդկային կարողութիւն ունենալու համբաւը վայելող Մեսիային առջեւ:

Եւ կը զարմանա՞ք երբ տեսնէք որ մեծամասնութիւնը այդ նախապատարագեալներուն հայեր են, առհասարակ հայ մայրեր, որոնք ոչ միայն ահագին գումարներ կը վատնեն յուսախաբ, այլ աւելի կը խորացնեն իրենց ցաւերն ու տարտերը եւ յուսախաբ կ'ողբան իրենց դառն կեանքը:

Դեռ վերջին կիրակին, խեղճ գյուխը եւ զարգացումի տեր ընտանիքի հայր մըն ալ բժշկութիւն գտնելու յոյսով դիմած էր այդ կեղծ Մեսիային եւ յուսախաբ ու դառնացած վերադարձած:

Հայրենակիցնե՛ր, մայրե՛ր, հրաճեներու դարը տատոնց անցած է եւ այլեւս նախապատարագումներ Ասիոյ ամենայետին ժողովուրդներու հատատամնն է: Մի խաբուիք կեղծ եւ տապատեր Մեսիաներէ եւ խայտագողներէ: Ետնյեցէք ձեր յուսմաներ: Հազմիէի կեղծ բժիշկը մի միայն ձեզ կողոպտել գիտէ·զգուշացիէ:

Պ. ՄՈՒՔԱՐԶԱԼ ԾԱՆՐ ՀԻՒԱՆԴ

«Էլ Տհպուրհ» խմբագրութիւնը Փարիզեն հետագիր մը տացած է, որով կը հաղորդուի որ պ. Նաում Մուհարզալ, Ամերիկա հրատարակուող «Էլ Հօսա» արաբերէն թերթի տնօրէնը, գործողութեան մը ենթարկուած է եւ կը գտնուի առողջական մահճոգիչ վիճակի մը մէջ:

ԱԿԿԱՐԱՆ ՊԷՅՐՈՒԹԻ

6 Ա Պ Ր Ի Լ 1932

	Ս. Դ
Եգիպտկ. ղրդադրմ.	486
Անգլկն. »	474
Տօլար »	126
Թրխական »	59,50
Գաճ Օրթօման	125
Իտալական Լիր 100	660
Ցուհական Տրախմի 100	130
Անգլկ. ոսկի	607.50
Ֆրանս. »	484
Օսման. »	550
Արծաթ մէճիտ	29

Գրեթի Ֆօնս. Ա. Ֆէ. 520
» » Բ. » 485
» » Գ. » 477

Մէճիտեան եղբարք Բիւ Ֆօս
Թէլէֆօն՝ 5-19

172

— Կ'աղաչեմ, փաշա՛, գալ իմ տունը և այնտեղ զիջերել, քիչ մը հաց կ'ուտենաս ուտելու և փոքրիկ տեղ մը պառկելու և հանգստանալու համար:

— Լա՛ւ, կը պատասխանէ Անդրանիկ ուրախութեամբ:

Անդրանիկ կ'ելլայ սրհետաւորին տունը, ուր կը տեսնէ որ բացի համեստ ճաշէ մը, պատրաստած է Անդրանիկի սիրած բանը, տաք լուր ոտքերը լուալու:

Ահա նախնական սովորութիւն մը, որ չատ աւելի յարգի կարողէ դառնալ քան մեծ ճաշ մը կերցնելը ճամբէն յոգնած մարդու մը համար:

Անդրանիկ գիշերը կ'անցնէ այնտեղ, Աժան 26ին, կէսօրէն յետոյ պրիկաթ կը հասնի երկաթուղիի կայարանը: Բոլորը կը լեցուին ուրախութեամբ լսելով երկաթուղիի տուլոցը:

Երկու օր այդ երկաթուղային կայարանը սպասել յետոյ՝ 50 գինուոր կը գրկուի Ֆիլիպէ պուլկարական թագուհիին տանելու պրիկաթի համար իր ձեռքով գործած դրօշակը:

Հայերը ունէին իրենց առանձին դրօշակը:

Դրօշակը գալէ յետոյ կէս գիշերին պրիկաթը կը տեղաւորուի երկաթուղիի վագոններու մէջ և կ'երթայ յառաջ:

Միւս առաւօտ կը հասնին Տրոնօվա-Սէյմէն քաղաքը, ուր նորէն պիտի բաժնուէին երկաթուղիէն:

Տրոնօվա-Սէյմէն քաղաքի մէջ պրիկաթի համար կը բաժնուի հրացաններ, ու ամբողջ բանակը կը լեցնէ ժամ և աննախընթաց ոգեւորութեամբ:

Հակառակ տեղացող անձրեւին և ցեխին հրացանները բաժնուելէն յետոյ հրաման կը տրուի պրիկաթին ճանապարհը շարունակելու համար:

43 169

Գալքաններն երբէք նկատի չառին, որ օսմանեան սահմանադրութիւնը արդէն հռչակուած էր և Թուրքերու մէջ կը տիրէր նոր ոգեւորութիւն:

Գալքանեան ազգութիւններուն համար, որոնք բռնական փորձառութիւն ունէին օսմանեան յարաբերութիւններու գործին մէջ, միևնոյնն էր Սահմանագրական կամ Համիտեան Թուրքիաները:

Եւրոպական մեծ պետութիւնները, բաց ի Գերմանիայէն, ուզեցին աչք գոցել Թուրքերու հետուած մը տալու համար, իսկ Գերմանիան ձայնը կտրեց, որովհետեւ տակաւին հասած չէր ռազմական գերակշռութեան րոպէները:

Արդէն պատերազմը սկսած էր երբ Անդրանիկ իր քուռ մը քալերով նետուեցաւ պատերազմի մէջ վրէժի թէ չտրուելու համար իր Սասնոյ տարերուն վրայ կիրատրողուցած գործը:

2. ԱՆԴՐԱՆԻԿԻ ՁՕՐՔԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆԸ

ԵՒ ՄԵԿՆՈՒՄԸ

1912 Սեպտեմբերի 17ին Գալլիպոլեան և Գալքանեան միւս գաղնակիցները ընդհանուր զօրահանք յայտարարիցին Գալքանեան Թերակղզիին վրայ: Գալլիպոլեան զօրագլուխ, որ ապատան գտած էր Գալլիպոլի մէջ և կը վայելէր հոգատարութիւն և պաշտպանութիւն պուլկարական կառավարութեան կողմէ՝ փութացին կամաւոր գրուիլ և օգնել պուլկարական զէնքի յաղողութեան: Հարիւրներով թափեցան Սոֆիա և գըրեցան կամաւոր:

Ծանկարթ Վանանչէն մեր Սասնոյ հերոսը և մակե-

Հնդկական ազգային համագումարը

Գօտպէյ.— Հնդկական ազգային համագումարը Տէլհիի մէջ պիտի գումարուի Ապրիլ 24ին ընդ նախագահութեամբ բանաիթ Մատան Մոհան Մահլավիյայի որը կլոր Սեղանի հնդկական պատուիրակներէն մէկն է:

Գարէլէնի.— Քաթալոնիացի համայնավարականները որոշեցին բողոքովին մերժել Մոսկուայի միջազգային կարգապահութիւնը:

ՓԱՐԻԶԻ ՕՔԷՐԱՅԻՆ ՏՆՕՐԷՆԸ ԵՏ ԿԱՌՆԷ ԻՐ ՀՐԱԺԱՐԱԿԱՆԸ

Փարիզ.— Խորհրդարանը ապելացուցած լինելով օքէրային արուեստիք նպաստը Օքէրա Թատրոնին տնօրէն պրն. Ռուչէ որ վերջերս հր ժարած էր եւ առաւ իր հրաժարականը:

Փարիզ.— Ընկերվարական կուսակցութեան ղեկավարը պրն. Լէօն Պլում ընտրական պայքարը բացաւ մեծ ճառ մը խօսելով Շալօն-Միւր-Մառնի մէջ ուր երկարօրէն պարզեց նա իր կուսակցութեան ծրագիրը: Ընտրական պայքարը չաս տաք պիտի ըլլայ այս տարի:

Փարիզ.— Պրն. Թարթիէօ յառաջիկայ դշ. օրը պիտի խօսի իր առաջին ճառով կառավարութեան ծրագրին մասին:

Տ.ՔԹ. Բ. ԳՈՒԼԱԳԵԱՆ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ՝ ՆԵՐՔԻՆ, ՄՈՐԹԱՅԻՆ ԵՒ ՎԵՆԵՐԱԿԱՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ

ՎԿԱՅԵԱԼ ՓԱՐԻԶԻ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑՆԵՐԷՆ

Կը դարմանէ գիտական ամենավերջին մեթոտներով, քոքեռու, սեամոխի, աղիքներու յետդի ամէն տեսակ հիւանդութիւններ: Հին եւ նոր ջերմախզութիւնը իր բոլոր բարդութիւններով, ինչպէս նաեւ Թրանկախ եւ մորթային հիւանդութիւններ:

Առագ, արմատական եւ բարեխիղճ դարմանում:

Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր, բացի կիրակիէ, իր նախկին դարմանատան մէջ. ժամը 8—12 եւ 2—6ու մասնաւոր ժամադրութեամբ:

Երեքշաբթի օրերը, ժամը 2—5 վկաեալ *ԱՂՔԱՏՆԵՐՈՒ ՀՐԻ* Ժօրժ Հասեքս փողոց՝ թիւ 8

ՇԱՊԿԱԳՈՐԾԱՐԱՆ

ԱՐՄԵՆԱԿ ԴԱՆԻԷԼԵԱՆԻ **"ԼԻՒՔՍ"** ԱՐՄԵՆԱԿ ԴԱՆԻԷԼԵԱՆԻ

Պահու ունիմ ծանուցանելու յարգոյ հասարակութեան՝ որ Սուգ-էլ-Գազիկեան օապկագործատունս փոխադրած եմ՝ *պլէսթիլի* շէնքին *ԵՐԿԱԹԻ ԱԳՏԻՒ ՄԷՀԷՏ ՓՈՂՈՑ*, (Վարդապետեանի վաճառատան դիմացը, Շիւհրիւ Ապուտէհեթի նախկին վաճառատունը):

Մեծ խնամով կը պատրաստեմ, չափի վրայ եւ մեծամասնակ՝ օապիկ, բիճամայ, ոօպ եր օամպրը, փաֆուսիէ եւայլն, ամենավերջին նորաձեւութեամբ:

Սպացած եմ մեծ մթերմ ընտիր եւ վերջին նորոյթի ապրանքներու (պոպլին եւ մեսամս եւայլն), որով կարող եմ ամենէն բծախնդիր յաճախորդին նաւակը գոհացնել:

Միշտ պատրաստ կը գտնուին զանազան չափերու վրայ շապիկ եւ բիճամայ, որոնք կը վաճառուին մեծամասնակ եւ մանրամասնակ:

Մեր սկզբունքն է ճշդապահութիւն եւ ազնիւ վաճառուրդ:

Մէկ այցելութիւն բաւական պիտի ըլլայ համոզուելու համար այս ճշմարտութեան:

Ապսպրաններ կ'ընդունինք առաւօտեան (իրազ, Պաղեստին, Կիպրոս), եւ Սիւրիոյ բոլոր օրջաններէն.

ԳԱԲՐԻԷԼ Թ. ԹԷՐԶԵԱՆ

(ԵԼԵՔՏՐԱԿԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ)

Հիմնուած 1921 ին Պոլիս-Բերա

Թէսե դիւրաճաչելի պայմաններով կը կատարենք ամէն կարգի ելեքտրական լոյսի գեղեցիկ տներ (Intsallation) ինչպէս նաեւ մոթեր եւ ջիճամօներ:

Վաճառատունս կ'սպառնձնէ նաեւ բոլոր ելեքտրազործիքներու ճոխ զուրիւններ: Մասնաւոր սպասարկութիւն բնակարաններու ելեքտրա-ճոռոգմանց: Վաճառատուն Philips եւ Lux ելեքտր. լամբերու եւ ամէն տեսակ ելեքտրական պիտոյքներու:

Վճարման դիւրութիւններ.

Հասցէ — Վ. Ուգուրեանի գրասենեակ կից Պուրճ. B. P. 491

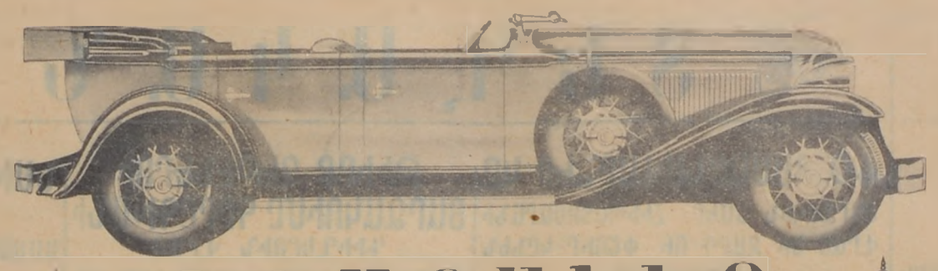

ԳՌԱՅՍԼԵՐ

ԱՇԽԱՐԻՍԻՆ ՀԱՄԱԿ ԻՆՔՆԱՇԱՐԺԵՐՈՎ ՈՐՈՇ 6-8 ՍԻԼԻՆԴՐ ՈՒԺԵՐ,

ԱՄԵՆԱՏՈԿՈՒՆ ԵՒ ԴԵՂԵՑԻԿ ՄԱՐՔԱՆԵՐՆ ԵՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿԻ ՎՐԱՑ ԵՒ

ԿԸ ՓՆՏՈՒՒԻՆ ԱՄԵՆՈՒՐԵՔ:

ԳՌԱՑՍԼԵՐ ինքնաշարժերու մասնաւոր յատկութիւններն են՝ ՏՈԿՈՒՆՈՒԹԻՒՆ, ԳԵՂԵՑԿՈՒԹԻՒՆ, ՋՓՈՒԹՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՀԱՆԳՍՏԱՒԷՏՈՒԹԻՒՆ:

Վճարման դիւրութիւններ կը տրուին.

ԳՌԱՑՍԼԵՐ թօներու բոլոր կտորները պատրաստ կը գտնուին մեր վաճառատուներուն մէջ:

Լիբանանի, Սիւրիոյ ե Իրագի ընդհանուր ներկայացուցիչն՝

NAAYEM MOTOR IMPORT Co. BEYROUTH B. P. 869, TÉL. 32—29

Հիւս. Սիւրիոյ ներկայացուցիչներ՝ Գ. ե Մ. ԱԶԻՐԵԱՆ, B. P. 202, Հալէպ

Տ.ՔԹ. ՍՈԿՐԱՏ ԱԻԵՏԻՍԵԱՆ

ՎԻՐՍԱԲՈՑԺ - ՍՏԱՄՆԱԲՈՑԺ

ՎԿԱՅԵԱԼ ՊԷՅՐՈՒԹԻ ՍՄԵՐԻԿԵԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԷՆ

Կընդունի ամէն օր բացի կիրակիէն կէսօրէ առաջ 8—12 կէսօրէ վերջ 2-6

*Հասցէ՝ Capucin*ներու եկեղեցիին կից Արդարութեան պալատին եառ:

ԱՒՏՈՄՕԲԻԼԻՍԹԻ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

ամենագործիքներով, ամենադիմացկուն, ամենագեղեցիկներէն եւն.

ԿԵՐՈՍԱՑԵԼ՝ ԱՒՏՈՄՕԲԻԼԻՍԹԻ ԵՒ ԱՒՏՈՄՕԲԻԼԻՍԹԻ ՄԱՍԻՆ

Տ.ՔԹ. ԳԷՈՐԳ ԿԷՐԿԷՐԵԱՆ

Վկայեալ Lauréat ճախկին Interne եւ այժմ մնայուն *ՄԱՆԱՍԿԻՏ* բժիշ Ֆրանսական հիւանդանոցի *ԱՋՒՒ, ՓՈՒ, ԿՈՂՈՐԴ, ԱԿԱՆՋԻ և ԴԼՈՒ* հիւանդութիւններու բաժնին:

Հիւանդ կ'ընդունի կէսօրէ վերջ ժամը 2—6

իր գլխաւոր մէջ rue de Damas, No. 15

Հիւանդները ուղղակի հիւանդանոց կ'ընդունուին իր կողմէ տրուած մուտքի բարօրով:

Աղքատ հիւանդներու ձրի դարմանում, ամէն օր կէսօրէ առաջ ժամը 10—12, հիւանդանոցի դարմանատան մէջ:

ՏՕՔԹ. Գ. ՏԱՎՈՒՏԱՐԵԱՆ

ՄԱՆԱՆԳԷՏ ՆԵՐՔԻՆ ԵՒ ՎԵՆԵՐԱԿԱՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ

Իր դարմանատունը հաստատած է, *ՍՍՍՒՐ* վ ոյոց, Տօքթ. Նօպէս ճհաճի (աամմաքոյժ) դարմանատան կից.

Ընդունելութեան ժամեր՝

կէսօրէ առաջ	ժամը	8—12
» վերջ	»	2—6

Կարի եւ Ձեւագիտութեան Դասընթացք

Տիկին ՄԱՐՒ ԵՐԱՄԵԱՆ

ՎԿԱՑԵԱԼ ԴԵՐՋԱԿՈՒՀԻ

ԲԱՐԻՁԷՆ ԵՒ ՎԱՇԻՆԿԹՕՆԷՆ

Կարի եւ ձեւագիտութեան մասնագիտուհի, Տիկին Մարի Սրամեան կը վերադարձնայ իր արհեստանոցը, Մեծ Սեռայի դիմացը Նո. 78 տան երկրորդ արկը:

Նոր ամսուան միջոցին կը սորվեցնէ ամենավերջին ճոռաձեւութեամբ, կար եւ ձեւագիտութիւն իր բոլոր բարդութիւններով եւ արդիական միջոցներով, Droit-fils մեթոտով: Իր աշակերտուհիները կ'օժտեն Բարիզի ազխարհածանօթ Académie Daydou վկայականով:

ՓԱՍՏԱԲԱՆ ԽՈՍՐՈՎ ԹԻԹԻՒՆՃԵԱՆ

(Տօքթ. իրաւագիտութեան)

ԿՍՏԱՆՁՆԷ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԴԱՏԵՐ

Ըստ երակցու թեամբ հանրածանօթ փաստաբան ՄԷԹՐ ԱԶԱՉ ԷԼ ՀԱՇԷՄԻ

Դրասենեակը բ.ց է կէսօրէ առաջ 9—12 *կէսօրէ վերջ* 3—6

Rue Allenby, Immeuble NESSOULI **ՀԵԹԱՁԱՅՆ 1—28**

Տոկոսի շահուռածի վայելուչ տեսմ Հնչուն եւ բնական ձայն Անոս յատկանիշներ՝

ՈՐՈՆՅՄՈՎ ԿԸ ՁԱՏՈՐՈՇՈՒԻՆ

ԱՓՕԼԼՕ ՓՕՆՕՆԵՐԸ

Հրապարակի վրայ գրանուող բոլոր մարքանեռու հետ կը մրցին Աբօլլօ փօնօներու Մանաւանդ վերջին նոր մօտէլները, որոնք հասած են արդէն, անգերազանցելի են իրենց տակաւնեռթեամբ, վայելչութեամբ և ժամչելի գիներով.

APOLLO GRAMOPHONE Co. Ltd

(of London)

ԱՓՕԼԼՕ՝ ՓՕՆՕՆԵՐՈՒ ԹՍԳՍԻՈՐԸ !!!

Կատարեալ համոզում գոյացնելու համար անգամ մը այցելեցէք

MAISON APOLLO, Rue de la Poste, BEYROUTH

Փարպպիճ եւ բօճօլ՝ ամէն ձեւի, անվիճելի օրակ եւ առաւելութիւններ գիւրամատչելի գին, վճարումի դիւրութիւն:

Ընդհ. ներկայացուցիչ՝ Սիւրիոյ, Պաղեստինի, Անդրյորդանանի, Միջագետքի եւ Կիպրոսի.— **ԳՈՒՐԳԻՆ ՍԻՆԱՆԵԱՆ**

KOURKEN SINANIAN, Boîte Postale 642, BEYROUTH (Syrie)

ՕԳՆԷ ԴՈՒՆ ՔԵԶԻ ԵՒ ԱՍՏՂԸ ՔՒՕԻ ՊԻՏԻ ՕԳՆԷ

ԸՆՏԱՆԻՔԻ ԱՍՏՂԸ

(L'ÉTOILE du FOYER)

Առեւտրական և երկրագործական ժողովրդային վարկի հաստատութիւն

Անանուն ընկերութիւն.— դրամագլուխ՝ 3,000,000 ֆրնք.

որ կրնայ 3.000,000,000 ֆրնք-ի բարձրացուիլ վարչական խորհուրդի պարզ որոշումովը:

Կեդրոնատեղի.— 137 Boulevard Sebastopol - Paris

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ Արեւելեան պետութեանց

Սավոյ Օթելի առջեւ՝ Պուրճ, Պէյրութ

ԵԼԵՒՄՏԱԿԱՆ ՃԻՒՂ

Աւանդի սպառնալագրութիւնի

ՕԺԻՏ

Երաշխաւորեալ տոկոս 6%, Ասկէ զատ մասնակցութիւն ընկերութեան չահերուն:

ԿԱԼՈՒՍՏԱԿԱՆ ՃԻՒՂ

ՎԱՐԿԵՐՈՒ ԲԱՑՈՒՄ

Կալուածի վրայ փոխառութիւնք

վճարելի 10—15—20 ամրիէն, որոշուած պայմանաժամէն առաջ ուզողը կրնայ վճարել:

ԸՆՏԱՆԻՔԻՆ ԱՍՏՂԸ ընկերութիւնը ներկայիս 75,000է աւելի անդամ ունի, Մինչեւ 1 Ապրիլ 1931 Ընտանիքին Աստղը 135 միլիոն փռնք տուած է, գրաւով 500 միլիոնէ աւելի արժէք ունեցող անշարժ կալուածներու վրայ:

Ամեն թղթակցութիւն ուղղել՝ B.P. 821, Beyrouth

կազմուեցաւ առեւտրականներու դրամահաւաք յանձնաժողով մը և սկսան գործի: Մինչ այս մինչ այն պուլկարական զինուորական հրաման մը դուրս եկաւ և պաշտօնապէս հաստատեց հայկական զօրամասեր կազմել հրոսապետ (Վոյվոտա) Անդրանիկի հրամանատարութեան տակ:

1912 Հոկտեմբեր 23ին հայկական զինուորները, որ կը գտնուէին պուլկարական երրորդ պրիկատի մէջ, ճամբայ ելաւ ոտքով զէպի ռազմաճակատ:

Ոգեւորութիւնը աննկարագրելի էր: Հայ գաղութը հաւաքուած էր քարի երթ ժողովելու հայ ապագայհերոսներու և յաջողութիւն մաղթելու իր տարերու Ասլան Անդրանիկին:

Այժմ մարդ բան մը բերած էր նուիրելու զինուորներուն, որը ծխախոտ, որը ծաղիկ, որը քաղցրեղէն:

Ճամբը ճամբայ ելաւ զինուորական քայլերգով դէպի ռազմաճակատ, դէպի Ճիչա Թուրքին դէմ կ'երթար: Բայց հայկական խումբը ինչպէս եւ ամբողջ պրիկատը տակաւին չէին զինուած, տակաւին նոր պատի ստանային իրենց զէնքերը:

Մերինները կը քալեն սարսափելի անձրեւի մը տակ և ցեխին վրայ. բաւական ցուրտ է, բայց տակաւին առ հագուստներ չէին բաժնուած ինչպէս պուլկարական ամբողջ բանակին:

Ճամբը պիտի հասնէր Սերամբեյի կայարանը որ տեղէն ալ պիտի նստեր երկաթուղի զէպի ռազմաճակատ, սարսափելի նեղութիւններէ յետոյ յորում մեր զինուորներէն չի լսուիր ոչ մի դժգոհութեան ձայն:

Կը հասնին Սամակով քաղաքը ճանապարհի վրայ, ուր պէտք է խումբը գիշերէ:

Սաժոկով կայարանին մէջ կը հանդիպի հայ խեղճ արհեստաւորի մը, որ կը ներկայանայ Անդրանիկին: